

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2018/118**ze dne 31. srpna 2017****o státní podpoře SA.35818 (2016/C) (ex 2015/NN) (ex 2012/CP) poskytnuté Španělskem ve prospěch společnosti Iberpotash***(oznámeno pod číslem C(2017) 5877)***(Pouze španělské znění je závazné)****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek v souladu s výše uvedenými ustanoveními ⁽¹⁾, a s ohledem na tyto připomínky,

vhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP

- (1) Stížností ze dne 30. listopadu 2012 byla Komise informována, že Španělsko provedlo několik údajných opatření podpory ve prospěch společnosti Iberpotash S.A., v roce 2014 přejmenované na ICL Iberia Súrria & Sallent (obě dále jen „Iberpotash“). Stěžovatel, který si přeje, aby jeho totožnost zůstala utajena (dále jen „stěžovatel“), doplnil svou stížnost dalšími podáními ze dne 28. prosince 2012, 14. února 2014, 24. února 2014, 6. května 2014 a 27. ledna 2015.
- (2) Stížnost byla předána Španělsku dne 10. ledna 2013 spolu s žádostí o informace. Španělsko odpovědělo dne 8. března 2013. Další žádosti o informace byly Španělsku zaslány dne 14. května 2013, 16. ledna 2014 a 26. března 2014. V reakci na tyto žádosti poskytlo Španělsko Komisi další informace dopisy ze dne 13. června 2013, 14. února 2014 a 15. dubna 2014.
- (3) Předběžné posouzení bylo stěžovateli zasláno dopisem ze dne 30. ledna 2015. V reakci na dopis obsahující předběžné posouzení stěžovatel předložil další informace dne 5. března 2015 (předběžná odpověď) a dne 21. dubna 2015 (konečná odpověď na dopis obsahující předběžné posouzení). Kromě toho se dne 9. března 2015 konalo setkání se stěžovatelem, který předložil doplňující informace dne 4. června 2015.
- (4) Konečná odpověď stěžovatele na dopis obsahující předběžné posouzení byla dne 9. června 2015 odeslána Španělsku k vyjádření spolu s další žádostí o informace. Španělsko odpovědělo dne 8. července 2015. Na žádost Španělska byla nedůvěrná verze dopisu obsahujícího předběžné posouzení Španělsku zaslána dne 31. července 2015.
- (5) Dopisem ze dne 26. ledna 2016 informovala Komise Španělsko o svém rozhodnutí zahájit v souvislosti se dvěma údajnými opatřeními podpory řízení na základě čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie. Ve stejném dopise dospěla Komise k závěru, že ostatní tři opatření, proti kterým byla podána stížnost, nepředstavují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy.
- (6) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ⁽²⁾. Komise vyzvala zúčastněné strany, aby ke dvěma údajným opatřením podpory podaly připomínky.
- (7) Dopisem ze dne 19. dubna 2016 předložilo Španělsko připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení. Dopisem ze dne 6. října 2016 Komise požádala Španělsko, aby poskytlo doplňující informace, které Španělsko předložilo dopisem ze dne 28. listopadu 2016.
- (8) Komise obdržela připomínky od tří zúčastněných stran včetně společnosti Iberpotash, údajného příjemce podpory. Postoupila je Španělsku, aby na ně mohlo reagovat. Její připomínky byly doručeny dopisy ze dne 27. července 2016 a 6. dubna 2017.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 142, 22.4.2016, s. 18.

⁽²⁾ Viz poznámka pod čarou č. 1.

2. PODROBNÝ POPIS PODPORY

2.1. PŘÍJEMCE

- (9) Společnost Iberpotash vlastní a provozuje dva potašové doly v povodí řeky Llobregat v regionu Bages v Katalánsku, jeden v lokalitě Súria a další v lokalitách Sallent a Balsareny. Potaš se používá k výrobě hnojiv. Kromě toho společnost Iberpotash také produkuje a prodává sůl, zejména pro průmyslové účely.
- (10) Společnost Iberpotash je dceřiným podnikem izraelské nadnárodní společnosti ICL Fertilisers, která je největším výrobcem hnojiv na světě. Potašové doly provozované v regionu již od 20. let 20. století byly do roku 1998 ve vlastnictví státu. Společnost Iberpotash získala potašové doly v lokalitách Súria a Sallent/Balsareny na základě kupní smlouvy uzavřené dne 21. října 1998 se španělským státním holdingem Sociedad Estatal de Participaciones Industriales – SEPI.

2.2. ÚDAJNÁ OPATŘENÍ STÁTNÍ PODPORY

- (11) Podle stěžovatele španělské orgány poskytly společnosti protiprávní a neslučitelnou státní podporu prostřednictvím řady opatření. Všechna tato údajná opatření podpory souvisejí s povinnostmi společnosti Iberpotash v oblasti životního prostředí, které se týkají jejich těžebních lokalit v povodí řeky Llobregat a hald solného odpadu vytvořených v těchto lokalitách v důsledku desetiletí provozu dolů. Tato údajná opatření státní podpory zahrnují:
- a) nedodržení článku 14 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES⁽³⁾ (dále jen „směrnice o těžebních odpadech“) ze strany španělských orgánů, které údajně vedlo ke snížení finančních záruk pro získání povolení k provozování dolů společnosti Iberpotash (dále jen „opatření č. 1: snížená úroveň finančních záruk“);
 - b) investice učiněné španělskými orgány za účelem omezení a/nebo nápravy škod údajně způsobených společností Iberpotash na životním prostředí v rozporu se zásadou „znečišťovatel platí“. Tyto investice zahrnují:
 - výstavbu nového kolektoru solného roztoku v provozu od roku 2008 (dále jen „opatření č. 2: nový kolektor solného roztoku“),
 - investice do zlepšení úpraven vody v lokalitách Abrera a Sant Joan Despí na řece Llobregat (dále jen „opatření č. 3: investice do úpraven vody“),
 - zakrytí haldy solného odpadu v těžební lokalitě Vilafruns společnosti Iberpotash (dále jen „opatření č. 4: zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns“);
 - c) financování environmentální studie týkající se odpadní haldy Cogulló (dále jen „opatření č. 5: studie odpadní haldy Cogulló“).
- (12) Stěžovatel odhaduje, že celková výše údajné podpory ve prospěch společnosti Iberpotash z důvodu těchto opatření se pohybuje v rozmezí 260 až 407 milionů EUR.
- (13) Stěžovatel také podal samostatnou stížnost na údajné porušení předpisů EU v oblasti životního prostředí. Na základě této stížnosti zaslala Komise Španělsku v červenci 2014 formální výzvu, a tím zahájila řízení o porušení předpisů pro nesplnění povinností podle směrnice o těžebních odpadech. V září 2015 další formální výzva toto řízení o porušení předpisů rozšířila o nedodržení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES⁽⁴⁾ (dále jen „rámcová směrnice o vodě“). Řízení o porušení předpisů stále probíhá⁽⁵⁾.

2.3. DŮVODY PRO ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

- (14) Dne 26. ledna 2016 přijala Komise rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení, pokud jde o opatření č. 1 a č. 4⁽⁶⁾ (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“), aby vyřešila své pochybnosti, zda tato opatření představují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy a zda jsou slučitelná s vnitřním trhem.

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES ze dne 15. března 2006 o nakládání s odpady z těžebního průmyslu a o změně směrnice 2004/35/ES (Úř. věst. L 102, 11.4.2006, s. 15).

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽⁵⁾ Údajná porušení směrnice o těžebních odpadech, která jsou předmětem uvedeného řízení o porušení předpisů, se netýkají výše finančních záruk podle článku 14 směrnice, jak jsou posuzovány v tomto rozhodnutí.

⁽⁶⁾ Viz poznámka pod čarou č. 1.

- (15) Komise zároveň dospěla k závěru, že opatření č. 2, č. 3 a č. 5 nepředstavují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy. Jelikož tento závěr nebyl zpochybněn, opatření č. 2, č. 3 a č. 5 nejsou předmětem tohoto rozhodnutí a nebudou zde dále posuzována.

2.3.1. POCHYBNOSTI TÝKAJÍCÍ SE OPATŘENÍ Č. 1: SNÍŽENÉ FINANČNÍ ZÁRUKY

- (16) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise konstatovala, že nelze vyloučit, že opatření č. 1 může představovat státní podporu. Zejména měla pochybnosti, zda opatření č. 1 nezahrnovalo převod státních prostředků a neposkytlo hospodářské zvýhodnění společnosti Iberpotash, a proto vyzvala španělské orgány a třetí strany, aby v tomto ohledu předložily více důkazů.
- (17) Pokud opatření č. 1 představovalo podporu, měla Komise pochybnosti, zda ji lze považovat za slučitelnou.

2.3.2. POCHYBNOSTI TÝKAJÍCÍ SE OPATŘENÍ Č. 4: ZAKRYTÍ ODPADNÍ HALDY V LOKALITĚ VILAFRUNS

- (18) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise konstatovala, že veřejné financování zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns může představovat státní podporu. Zejména měla za to, že opatření č. 4 mohlo poskytnout selektivní hospodářskou výhodu společnosti Iberpotash tím, že zajistilo lepší prevenci znečištění v zařízení pro nakládání s odpady společnosti Iberpotash, a tedy splnění jejich povinností v oblasti životního prostředí. Komise proto vyzvala španělské orgány a třetí strany, aby k těmto předběžným závěrům podaly připomínky.
- (19) Komise se dále domnívala, že jelikož investiční náklady byly zcela financovány veřejnými orgány a společnost Iberpotash hradí pouze následné náklady na údržbu, intenzita podpory v případě opatření č. 4 značně převyšuje intenzitu podpory pro podniky, které se řídí přísnějšími normami, než jsou normy Společenství, nebo které zvyšují úroveň ochrany životního prostředí v případě, že norma Společenství neexistuje, podle oddílu 3.1.1 pokynů Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí (2008/C/82/01) (dále jen „pokyny k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008“) (?). Komise tedy vyjádřila pochybnosti ohledně slučitelnosti této podpory a vyzvala španělské orgány a třetí strany, aby k těmto předběžným zjištěním podaly připomínky.

3. PŘIPOMÍNKY ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

3.1. PŘIPOMÍNKY SPOLEČNOSTI IBERPOTASH

- (20) Většina připomínek společnosti Iberpotash se shoduje s připomínkami podanými Španělskem k oběma opatřením, která jsou předmětem šetření.
- (21) Společnost Iberpotash dále uvádí, že opatření č. 1 nezahrnuje státní prostředky, protože Španělsko na společnost Iberpotash doposud žádné prostředky nepřivedlo. Kromě toho riziko, že by tato situace mohla nastat, je velmi malé, neboť společnost Iberpotash nečelí hospodářským obtížím a bude schopna nést náklady na environmentální obnovu, pokud by se výše záruky ukázala jako nedostatečná. Společnost Iberpotash vyjadřuje stejné obavy jako Španělsko, pokud jde o selektivitu opatření a skutečnost, zda poskytují hospodářské zvýhodnění nebo narušují hospodářskou soutěž mezi členskými státy.
- (22) Společnost Iberpotash opakuje, že opatření č. 4 je slučitelné s pokyny k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008 a že použitelná intenzita podpory na rekultivaci kontaminovaných lokalit je 100 %.

3.2. PŘIPOMÍNKY PRVNÍ ZÚČASTNĚNÉ STRANY (STĚŽOVATEL)

- (23) První zúčastněná strana, která si přeje, aby její totožnost zůstala utajena, podporuje zahájení formálního vyšetřovacího řízení a podporuje argumenty Komise v rozhodnutí o zahájení řízení pro obě opatření.
- (24) První zúčastněná strana dodává, že stanovení nedostatečné záruky znamená skutečnou zátěž pro orgány veřejné správy, které nesou náklady na povinnosti společnosti Iberpotash v oblasti životního prostředí. Rovněž uvádí, že společnost Iberpotash dosáhla hospodářského zvýhodnění, neboť použila finanční prostředky, které uspořila, na financování svých vlastních hospodářských činností.
- (25) První zúčastněná strana souhlasí s Komisí, že podpora je neslučitelná, protože představuje provozní podporu.

(?) Pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí (Úř. věst. C 82, 1.4.2008, s. 1).

- (26) Pokud jde o opatření č. 2, první zúčastněná strana upozorňuje Komisi na rozhodnutí provinčního soudu v Barceloně ze dne 22. února 2016, které potvrdilo povinnost společnosti Iberpotash rekultivovat pozemky poškozené její činností. Rovněž dodává, že zakrytí solné haldy není „pilotním“ projektem, protože žádné dokumenty související s veřejným financováním tohoto opatření tento projekt jako pilotní nepopisují a protože použitá metoda je dobře známá a je jinými těžebními společnostmi pro obdobné haldy používána již nejméně patnáct let.

3.3. PŘIPOMÍNKY DRUHÉ ZÚČASTNĚNÉ STRANY

- (27) Druhá zúčastněná strana, která si rovněž přeje, aby její totožnost zůstala utajena, podporuje rozhodnutí Komise o zahájení řízení.
- (28) Pokud jde o opatření č. 1, tato strana dále uvádí, že otázka, zda výše záruky splňuje použitelné právní předpisy EU nebo španělské právní předpisy, je irelevantní, neboť podpora spočívá v převzetí finančního rizika rekultivace dotčených zařízení státem; vyčíslení takového rizika je výlučně skutkovou, nikoli právní otázkou.
- (29) Druhá zúčastněná strana dále zpochybňuje připravenost společnosti Iberpotash hradit environmentální obnovu, až tato povinnost nastane, protože jediným majetkem společnosti Iberpotash ve Španělsku jsou její těžební zařízení, která budou po roce 2035 uzavřena, a budou mít tedy nízkou hodnotu.
- (30) Druhá zúčastněná strana také uvádí, že stanovení dostatečné výše záruky by pro společnost Iberpotash znamenalo roční náklady ve výši nejméně 2 806 000 EUR, což zdaleka není bezvýznamná částka. Dodává, že stanovení záruk v současné výši také vede k tomu, že společnost Iberpotash se vyhýbá zajištění svých finančních rezerv.
- (31) Pokud jde o opatření č. 2, druhá zúčastněná strana podotýká, že rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. května 2009 spolu se směrnicí Rady 75/442/EHS⁽⁸⁾ a použitelnými španělskými právními předpisy stanoví, že za zakrytí haldy v lokalitě Vilafruns výhradně odpovídá společnost Iberpotash od okamžiku, kdy na ni byla převedena těžební práva, bez ohledu na to, zda je lokalita aktivní či nikoli.
- (32) Pokud jde o opatření č. 4, druhá zúčastněná strana tvrdí, že za zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns odpovídá společnost Iberpotash a že společnost Iberpotash tak získala selektivní výhodu díky veřejnému financování zakrytí. Druhá zúčastněná strana dále nesouhlasí s tím, že je zakrytí kvalifikováno jako pilotní projekt nové techniky rekultivace. Tvrdí, že zakrývání hald solného odpadu geomembránami je stará technika používaná již dlouhou dobu, např. alsaskými a německými společnostmi zabývajícími se těžbou potaše.
- (33) V neposlední řadě druhá zúčastněná strana tvrdí, že otázka, zda je společnost Iberpotash jediným producentem potaše ve Španělsku, je irelevantní, neboť relevantní trh s potašem je celosvětový. Vliv na obchod je nesporný, neboť zeměpisně společnost Iberpotash soutěží s francouzskými producenty soli, jak je zjevné z blízkosti lokalit Súrria a Sallent k francouzským hranicím (vzdálených méně než 100 km).
- (34) Obě zúčastněné strany předložily připomínky také k ostatním třem opatřením analyzovaným v rozhodnutí o zahájení řízení (opatření týkající se i) nového kolektoru solného roztoku; ii) investice do zařízení pro nakládání s odpady a iii) studie odpadní haldy Cogulló). Jak se však uvádí v 15. bodě odůvodnění, Komise již v rozhodnutí o zahájení řízení dospěla k závěru, že tato opatření nepředstavují státní podporu, a nejsou tedy předmětem formálního vyšetřovacího řízení. Připomínky třetích stran poskytnuté výlučně v souvislosti s těmito opatřeními, na která se nevztahuje formální vyšetřovací řízení, jsou tedy pro účely tohoto rozhodnutí považovány za irelevantní.

4. PŘIPOMÍNKY ŠPANĚLSKA

4.1. PŘIPOMÍNKY K ROZHODNUTÍ O ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

- (35) Pokud jde o opatření č. 1, Španělsko zastává názor, že výše záruky byla vždy přiměřená a stanovena v souladu s použitelnými španělskými právními předpisy i právními předpisy Unie. Konkrétněji Španělsko tvrdí, že možná porušení směrnice o těžebních odpadech nezahrnují stanovení příliš nízké výše záruky, a proto nemohlo k porušení uvedené směrnice dojít.

⁽⁸⁾ Směrnice Rady 75/442/EHS ze dne 15. července 1975 o odpadech (Úř. věst. L 194, 25.7.1975, s. 39).

- (36) Kromě toho, pokud jde o otázku určení přiměřené výše záruky, Španělsko odmítá jako neprůkazné prohlášení paní Assumpty Feranové ze dne 2. října 2013 (ředitelky odpovědné za životní prostředí v rámci katalánské regionální vlády – *Generalitat de Catalunya*) před Výborem pro životní prostředí katalánského parlamentu, která uvedla, že finanční záruka by měla dosahovat částky 200 milionů EUR. Podle Španělska bylo prohlášení učiněno v rámci debaty opozičních politických stran, a bylo tedy motivováno politickými úvahami. Španělsko také považuje rozsudek Vrchního soudu Katalánska ze dne 11. října 2011 za neprůkazný pro určení přiměřené výše záruky, neboť sám soud tuto výši nevyočítal.
- (37) Španělsko rovněž považuje za nespolehlivou studii, kterou předložil stěžovatel a kterou Komise citovala v 71. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení, neboť studie nevyočítala přiměřenou výši záruky na základě kritérií stanovených v nařízení č. 202/1994 ze dne 14. června, tj. použitelných právních předpisů souvisejících s výší záruky.
- (38) Španělsko navíc tvrdí, že opatření č. 1 neposkytuje společnosti Iberpotash selektivní hospodářskou výhodu. Jakékoli údajné zvýhodnění bylo stanoveno na základě právního rámce, který se stejně tak vztahoval na všechny potenciální soutěžitele. Navíc Sallent a Súria jsou jediné lokality ve Španělsku s aktivní těžbou, a proto společnost Iberpotash nemohla získat výhodu, protože na území Španělska žádné srovnatelné těžby neexistují.
- (39) Španělsko potvrzuje, že nejsou zapojeny žádné státní prostředky, protože pokud by se výše záruky ukázala jako nedostatečná, povinnost společnosti Iberpotash kultivovat pozemky dotčené těžební činností zůstává platná. Španělsko může vymáhat splnění povinnosti společnosti Iberpotash zbavením společnosti Iberpotash jejích práv a zabavením jejího majetku na území Španělska.
- (40) V neposlední řadě Španělsko uvádí, že opatření č. 1 nenarušuje hospodářskou soutěž ani neovlivňuje obchod mezi členskými státy, neboť náklady, které by společnosti Iberpotash vznikly, pokud by byla povinna zřídit vyšší záruku, jsou na poměry v odvětví těžby potaše zanedbatelné.
- (41) V souvislosti s opatřením č. 4 Španělsko tvrdí, že společnost Iberpotash nemohla být hospodářsky zvýhodněna, neboť není znečišťovatelem, a tudíž neměla podle obecně použitelných španělských právních předpisů povinnost solnou haldu v lokalitě Vilafruns zakrýt. Kromě toho společnost Iberpotash nese náklady na údržbu zakrytí haldy, a proto i kdyby díky veřejnému financování ušetřila náklady na vytvoření haldy, v následujících desetiletích je povinna vynaložit mnohem vyšší částku na údržbu, a proto ztrácí jakékoli hospodářské zvýhodnění, které opatřením získala.
- (42) Španělsko tvrdí, že opatření č. 4 nemůže být selektivní, protože společnost Iberpotash je jediným podnikem ve Španělsku zabývajícím se těžbou potaše.
- (43) Kromě toho opatření nenarušuje hospodářskou soutěž mezi členskými státy vzhledem k tomu, že vytěženou sůl nelze z důvodu obtížné přepravy přesouvat mezi členskými státy.
- (44) Pokud se navzdory výše uvedeným skutečnostem Komise rozhodne, že opatření č. 4 představuje státní podporu, Španělsko má za to, že tato podpora splňuje prahové hodnoty podpory *de minimis* podle nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ⁽⁹⁾ a (EU) č. 1407/2013 ⁽¹⁰⁾.
- (45) V neposlední řadě Španělsko žádá, aby bylo opatření č. 4 prohlášeno za slučitelné na základě pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008, a zejména s ohledem na inovační charakter technologie použité k zakrytí solné haldy v lokalitě Vilafruns, která je na rozdíl od technologií používaných v jiných těžebních zařízeních navržena také s ohledem na prevenci úniku uloženého materiálu.

4.2. ODPOVĚĎ ŠPANĚLSKA NA PŘIPOMÍNKY PODANÉ TŘETÍMI STRANAMI

- (46) Španělsko odpovědělo na připomínky formulované k opatření č. 1 dvěma zúčastněnými stranami opakovaným poukázáním na správní postup zavedený podle španělských právních předpisů pro vymáhání povinností společnosti Iberpotash v oblasti životního prostředí a pro navrácení jakékoli částky ze strany společnosti Iberpotash, kterou by Španělsko nakonec zaplatilo, pokud by se záruka na environmentální obnovu ukázala jako nedostatečná. Tato schopnost vymáhat povinnost společnosti Iberpotash znamená, že neexistuje zátěž pro státní rozpočet, a tím ani převod státních prostředků.

⁽⁹⁾ Nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu *de minimis* (Úř. věst. L 379, 28.12.2006, s. 5).

⁽¹⁰⁾ Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* (Úř. věst. L 352, 24.12.2013, s. 1).

- (47) Španělsko reagovalo na připomínky formulované k opatření č. 4 dvěma zúčastněnými stranami vysvětlením, že rozhodnutí provinčního soudu v Barceloně ze dne 22. února 2016 obsahovalo seznam oblastí, v nichž byla společnost Iberpotash povinna provést opatření pro environmentální obnovu, které nezahrnují haldu v lokalitě Vilafruns ani ji nezmiňují jako zdroj znečištění. Navíc osoby odsouzené podle uvedeného rozhodnutí patřily ke společnosti, která doly využívala předtím, než společnost Iberpotash získala koncesi na těžbu. Kromě toho byly tyto osoby odsouzeny za jednání a opomenutí, k nimž došlo dlouho před zakrytím haldy v lokalitě Vilafruns.
- (48) Španělsko také zopakovalo své argumenty, pokud jde o povinnost společnosti Iberpotash haldu v lokalitě Vilafruns zakrýt, která podle španělských právních předpisů neexistuje.
- (49) V neposlední řadě Španělsko poukazuje na to, že ačkoli první zúčastněná strana zdůrazňuje, že žádné dokumenty související s veřejným financováním zakrytí haldy nepopisují projekt jako „pilotní“, uvedená strana nezpochybuje, že technologie použitá pro zakrytí haldy je odlišná a, na rozdíl od technologie použité v jiných potašových dolech, je navržena také s ohledem na prevenci úniků uloženého materiálu. Skutečnost, že slovo „pilotní“ není zmíněno, nevyklučuje inovační charakter použité technologie.

5. POSOUZENÍ PODPORY

- (50) Toto rozhodnutí nejdříve posuzuje, zda uvedená dvě opatření, jež jsou předmětem šetření, představují statní podporu ve prospěch společnosti Iberpotash ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, a pokud ano, zda by tato podpora byla zákonná a slučitelná s vnitřním trhem.

5.1. EXISTENCE STÁTNÍ PODPORY

- (51) Podle čl. 107 odst. 1 SFEU podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem.
- (52) Aby bylo možno vyvodit závěr ohledně existence státní podpory, musí Komise posoudit, zda jsou u posuzovaných opatření splněna kumulativní kritéria stanovená v čl. 107 odst. 1 SFEU (tj. převod státních prostředků a přičitatelnost státu, selektivní výhoda, možné narušení hospodářské soutěže a ovlivnění obchodu uvnitř EU).

5.1.1. OPATŘENÍ Č. 1: SNÍŽENÁ ÚROVEŇ FINANČNÍCH ZÁRUK

- (53) Podle vnitrostátních právních předpisů a, pokud byly doly v provozu již 1. května 2008, od roku 2014 také podle právních předpisů Unie jsou provozovatelé těžebních zařízení povinni zřídit finanční záruku, jejímž cílem je zajistit, že provozovatelé budou mít vyhrazeny dostatečné prostředky na pokrytí nákladů na rekultivaci svých lokalit, jakmile budou jejich těžební činnosti ukončeny. Kromě toho mohou orgány veřejné správy podle příslušných vnitrostátních právních předpisů tyto prostředky použít k financování opatření na ochranu životního prostředí, která jsou provozovatelé povinni přijmout, ale nečiní tak. Provozovatel může tyto záruky zřídit v podobě bankovní záruky, za kterou platí poplatek. Podle stěžovatele obdržela společnost Iberpotash protiprávní a neslučitelnou podporu tím, že příslušné orgány stanovily finanční záruku ve velmi malé výši.

5.1.1.1. *Selektivní hospodářská výhoda*

- (54) Komise musí nejdříve posoudit, zda úroveň finančních záruk stanovené španělskými orgány byly skutečně nižší, než vyžadovala pravidla použitelná v příslušném období. Jedná se o nezbytný požadavek pro jakoukoli existenci možné státní podpory s ohledem na toto konkrétní opatření. Pokud by naopak úroveň záruk byla stanovena v souladu s použitelnými pravidly, pak by bylo se společností Iberpotash zacházeno jako s jakýmkoli jiným podnikem v obdobné situaci a neexistoval by důvod se domnívat, že společnost byla v tomto případě selektivně zvýhodněna konkrétním použitím pravidel pro stanovení finančních záruk.

Použitelné právní předpisy

- (55) Je proto nezbytné nejdříve shrnout příslušná pravidla Unie a vnitrostátní pravidla, která upravují stanovení finančních záruk.

- (56) Podle článku 14 směrnice o těžebních odpadech musí příslušné vnitrostátní orgány „před zahájením jakékoli činnosti související s hromaděním nebo ukládáním odpadu v zařízení pro nakládání s odpady požád[at] [...] o finanční záruku (např. složením finančního obnosu, včetně vzájemných záručních fondů financovaných odvětvím) nebo o jinou rovnocennou záruku“. Cílem této záruky je, aby „byly splněny všechny povinnosti podle povolení vydaného v souladu s touto směrnicí, včetně ustanovení týkajících se období po ukončení provozu“ a aby „byly ve stanovenou dobu k dispozici prostředky pro rekultivaci území zasaženého provozem zařízení pro nakládání s odpady“.
- (57) Podle čl. 14 odst. 2 směrnice by se výše záruky vypočítala na základě i) pravděpodobného vlivu zařízení pro nakládání s odpady na životní prostředí a ii) předpokladu, že nezávislé a odborně způsobilé třetí strany vyhodnotí a provedou potřebné rekultivační práce. Výše záruky se pravidelně upravuje podle potřebných rekultivačních prací.
- (58) Pokud jde o vnitrostátní pravidla, směrnice o těžebních odpadech byla do španělského práva provedena královským nařízením č. 975/2009 ze dne 12. června 2009 o nakládání s odpady při těžbě a dobývání a o ochraně a rekultivaci oblastí zasažených těžebními činnostmi (dále jen „královské nařízení č. 975/2009“). Podle prvního přechodného ustanovení (*Disposición transitoria primera*) královského nařízení č. 975/2009 se ustanovení uvedeného nařízení týkající se finančních záruk (tj. zejména článek 43) použijí od 1. května 2014 na těžební lokality, které byly v provozu již k 1. květnu 2008 (tj. včetně lokalit společnosti Iberpotash).
- (59) Před použitelností královského nařízení č. 975/2009, kterým se provádí směrnice o těžebních odpadech, v katalánském regionu se povolení, plány rekultivace a záruky v případě těžebních společností řídily zákonem č. 12/1981, kterým se stanoví dodatečná opatření pro ochranu přírodních lokalit zasažených těžebními činnostmi, (dále jen „zákon č. 12/1981“) ⁽¹¹⁾ a nařízením č. 202/1994, kterým se stanoví kritéria pro určování záruk souvisejících s programy rekultivace pro těžební činnosti (dále jen „nařízení č. 202/1994“) ⁽¹²⁾. Podle čl. 8 odst. 2 zákona č. 12/1981 by finanční záruka měla být zřízena s přihlédnutím k oblasti dotčené rekultivací a/nebo k celkovým nákladům na tuto rekultivaci. Článek 2 nařízení č. 202/1994 vycísňuje výši záruk na hektar pro různá standardní rekultivační opatření a uvádí, že v případě jakýchkoli jiných zvláštních opatření by výše záruky měla přihlížet k jejich nákladům ⁽¹³⁾. Dále pak článek 3 nařízení č. 202/1994 stanoví, že pro těžební činnosti mimo přírodní lokality zvláštního zájmu (včetně lokalit společnosti Iberpotash) by výsledná výše stanovená podle článku 2 měla být snížena o 50 %.

Výše finanční záruky stanovená pro společnost Iberpotash

- (60) Na základě těchto vnitrostátních pravidel získala společnost Iberpotash od katalánské regionální vlády (*Generalitat de Catalunya*) povolení provozovat těžbu potaše ve své lokalitě Súria dne 9. listopadu 2006 a ve své lokalitě Balsareny/Sallent dne 28. dubna 2008. Tato povolení představují jednotlivá správní rozhodnutí, která stanoví finanční záruky ve výši 1 130 128 EUR pro lokalitu Balsareny/Sallent a 773 682,28 EUR (tato částka byla v roce 2008 zvýšena na 828 013,24 EUR) pro lokalitu Súria. Tyto výše záruk byly revidovány až v roce 2015, kdy španělské orgány navrhly významně vyšší úroveň záruk, a to 6 979 471,83 EUR pro lokalitu Balsareny/Sallent (v účinnosti až po schválení Vrchním soudem Katalánska v prosinci 2016 – viz níže) a 6 160 872,35 EUR pro lokalitu Súria (s účinností od května 2015). Výše záruk byly stanoveny na základě jednotlivých a konkrétních rozhodnutí přijatých katalánskou regionální vládou a určených společností Iberpotash.

Důkazy, že výše záruk společnosti Iberpotash je nižší, než je požadováno

- (61) V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že nejprve je na příslušných orgánech pro ochranu životního prostředí, aby určily a schválily výše finančních záruk podle vnitrostátních nebo regionálních pravidel použitelných v daném případě. Ačkoli Komise odpovídá za zajištění správného provedení a uplatňování směrnice o těžebních odpadech, která se vztahuje na finanční záruky společnosti Iberpotash od 1. května 2014, tato směrnice ponechává členským státům značnou volnost, pokud jde o určení přesné výše záruk. Z tohoto důvodu Komise neprovedla své vlastní vyhodnocení správných úrovní finančních záruk podle směrnice o těžebních odpadech, ale své posouzení omezuje na vyhodnocení existujících důkazů nedostatečnosti finančních záruk. Ve skutečnosti existuje řada důkazů naznačujících, že výše finančních záruk tak, jak byly stanoveny orgány veřejné správy v letech 2006 a 2008, byla skutečně nižší, než vyžadují použitelné právní předpisy.

⁽¹¹⁾ Ley 12/1981, de 24 de diciembre, por la que se establecen normas adicionales de protección de los espacios de especial interés natural afectados por actividades extractivas.

⁽¹²⁾ Decreto 202/1994, de 14 de junio, por el que se establecen los criterios para la determinación de las fianzas relativas a los programas de restauración de actividades extractivas.

⁽¹³⁾ Viz čl. 2 odst. 4 písm. h) nařízení č. 202/1994.

- (62) Nejdůležitější však je, že Vrchní soud Katalánska (*Tribunal Superior de Justicia de Cataluña*) rozhodl dne 11. října 2011, že finanční záruka pro odpadní haldu Cogulló společnosti Iberpotash v její lokalitě Balsareny/Sallent ve výši 585 153 EUR je nižší, než je požadováno. Rozsudek konstatoval, že výše záruky neodpovídá právním a regulačním parametrům stanoveným vnitrostátními právními předpisy, zejména s odvoláním na čl. 8 odst. 2 zákona č. 12/1981 a nařízení č. 202/1994. V rozsudku se uvádí, že i když chybí nezvratný důkaz (*una prueba concluyemente determinada*) správné výše záruky, soud může dospět k závěru, že záruka stanovená ve výši 585 153 EUR zcela zřejmě není v souladu s těmito právními ustanoveními. Soud tedy prohlašuje, že záruka je nedostatečná a není v souladu s použitelnými právními předpisy, a španělským orgánům nařizuje, aby stanovily novou úroveň finanční záruky. Tento rozsudek byl v plném rozsahu potvrzen v řízení o opravném prostředku rozsudkem Nejvyššího soudu (*Tribunal Supremo*) ze dne 9. července 2014. V neposlední řadě, jak uvedly španělské orgány, Vrchní soud Katalánska svým rozhodnutím ze dne 14. prosince 2016 potvrdil, že nově navrhovaná výše 6 979 471,83 EUR pro celou lokalitu Balsareny/Sallent je přiměřená.
- (63) S ohledem na vnitrostátní rozsudek Vrchního soudu Katalánska ze dne 11. října 2011 autoritativně interpretující příslušná vnitrostátní pravidla považuje Komise za prokázané, že původní finanční záruka pro lokalitu Balsareny/Sallent společnosti Iberpotash stanovená v roce 2006 ve výši 1 130 128 EUR (včetně 585 153 EUR pro odpadní haldu Cogulló) byla velmi nedostatečná. Ve svém rozhodnutí z roku 2016 Vrchní soud Katalánska potvrdil, že celková výše pro lokalitu Balsareny/Sallent měla být ve skutečnosti stanovená v úrovni, která je nejméně šestkrát vyšší, a velmi pravděpodobně dokonce vyšší pro období předcházející vyhlášení plánu Phoenix v roce 2011 – viz 73., 80. a 81 bod odůvodnění.
- (64) Ačkoli neexistuje žádné obdobné soudní rozhodnutí týkající se záruky pro lokalitu Súrria, existují přesvědčivé důkazy, že v případě soudního řízení by jasná nedostatečnost úrovně záruky byla pravděpodobně také konstатовána. Původní záruka ve výši 773 682,28 EUR (navýšená na 828 013,24 EUR v roce 2008) přiměřeně odráží skutečnost, že lokalita Súrria je menší než Balsareny/Sallent, pokud jde o množství nahromaděného odpadu a celkovou plochu odpadních hald⁽¹⁴⁾. Kromě toho záruka pro lokalitu Súrria byla významně navýšena na 6 160 872,35 EUR ve stejnou dobu, jako byla navýšena záruka pro lokalitu Balsareny/Sallent (tj. až na základě příkazu soudu a jeho potvrzení v řízení o opravném prostředku), a dokonce o ještě vyšší částku (více než sedmkrát vyšší). Pokud tedy neexistují žádné jiné faktory vysvětlující rozdíl výše záruky pro lokalitu Súrria na jedné straně a pro lokalitu Balsareny/Sallent na straně druhé, výši záruky pro lokalitu Súrria lze rovněž považovat za nedostatečnou.
- (65) Španělské orgány i společnost Iberpotash potvrzují ve svých podáních, že Vrchní soud Katalánska rozhodl, že záruka za haldu Cogulló byla nedostatečná. Pokoušejí se zmírnit rozsudek soudu tvrzením, že: i) soud uznal, že situace alespoň částečně vychází z roku 1929; ii) soud přiznal, že nemá žádný nezvratný důkaz a iii) soud údajně nekonstatoval žádné konkrétní porušení konkrétní právní normy. Žádný z těchto argumentů ve vztahu k rozsudku nemá vliv na konstатовání nedostatečnosti záruky. Skutečnost, že španělské orgány ve skutečnosti přezkoumaly výši záruky v návaznosti na potvrzení rozsudku v řízení o opravném prostředku a předložily ji ke schválení soudu, potvrzuje relevanci rozsudku. Rozsudek ze dne 11. října 2011 navíc výslovně odkazuje na příslušné právní předpisy uvedené v čl. 8 odst. 2 zákona č. 12/1981 a v nařízení č. 202/1994.
- (66) Kromě autoritativního konstатовání vnitrostátního soudu odhalilo vyšetřování několik dalších důkazů dosvědčujících konstатовání, že původní úroveň finančních záruk byla nepřiměřeně nízká.
- (67) Zaprvé třetí strany předložily úřední přepisy jednání před Výborem pro životní prostředí katalánského parlamentu ze dne 2. října 2013 s výslovným prohlášením generální ředitelky pro životní prostředí katalánské regionální vlády (*Generalitat de Catalunya*), podle nichž byly záruky jasně nedostačující. Generální ředitelka navrhla, aby požadovaná garantovaná částka dosahovala pokud možno až 200 milionů EUR. Ačkoli přepisy politické diskuze v parlamentu neobsahují žádné relevantní zdůvodnění předložené částky, a je tedy třeba k nim přistupovat obezřetně, řádová velikost a řádový rozdíl oproti skutečné výši potvrzují závěry vyvozené odborníky v daném oboru, kteří výši záruk stanovenou v letech 2006 a 2008 považovali za jasně nedostatečnou.

⁽¹⁴⁾ Podle studie společnosti ERF předložené stěžovatelem (viz 68. bod odůvodnění) aktivní odpadní halda v lokalitě Balsareny/Sallent (*El Cogulló*) zaujímal v roce 2011 plochu 35 hektarů a hmotnost odpadu dosahovala 41 megatun, zatímco aktivní odpadní halda v lokalitě Súrria (*El Fusteret*) zaujímal plochu 27 hektarů a hmotnost odpadu činila 22 megatun.

- (68) Zadruhé stěžovatel předložil studii ze srpna 2012, jejíž provedení zadal odborníkům na životní prostředí (dále jen „studie ERF“). Tato studie je odborným průzkumem, který analyzuje a kompiluje rozsáhlé existující informace (právní, akademické nebo vyplývající z šetření trhu) o příslušném tématu. Studie ERF analyzovala stávající situaci, pokud jde o dopad těžebních lokalit společnosti Iberpotash na životní prostředí a odhadla budoucí vývoj, pokud jde o celkové množství materiálu nahromaděného na odpadních haldách. Dospěla k závěru, že dopad odpadních hald na životní prostředí je významný a podle jejich očekávání bude v budoucnu dále narůstat.
- (69) Na základě dostupných informací studie ERF odhaduje následující vývoj objemu odpadu nahromaděného na odpadních haldách v lokalitách Súria a Sallent až do konce těžebních činností v roce 2035:

Tabulka 1

Odhadované hromadění odpadu na haldách v lokalitách Súria a Sallent

	Objem v roce 2012 (v kt)	Čistý roční nárůst objemu (v kt/rok)	Objem v roce 2035 (v kt)
Sallent	41 000	1 454	74 531
Súria	22 000	525	33 895
CELKEM	63 000	1 979	108 426

- (70) Studie ERF dále analyzuje možnosti rekultivace odpadních hald včetně: i) ukládání odpadního materiálu do hlubinných dolů; ii) rozpouštění soli obsažené v odpadních haldách čerpáním vody a odvedením výsledného solného roztoku do moře nebo pod povrch nebo iii) zakrytí odpadních hald materiálem zabraňujícím průniku dešťové vody a úniku solí do životního prostředí. Studie dospěla k závěru, že vzhledem k situaci v lokalitách společnosti Iberpotash je nejvhodnější metodou zakrytí odpadních hald. Jedná se spíše o jednoduchou a dobře známou metodu, neboť již byla použita v řadě případů, dokonce i samotnými katalánskými orgány. Kromě toho je to nejvhodnější metoda pro rekultivaci, kterou musí provést správní orgány v případě, že těžební společnost neplní své povinnosti, neboť na rozdíl od ostatních metod nevyžaduje žádnou dodatečnou instalaci významné průmyslové infrastruktury. Studie ERF tedy vypočítává očekávané náklady na rekultivaci lokalit společnosti Iberpotash zakrytím hald.
- (71) Výpočet očekávaných nákladů vychází z analýzy jednotkových nákladů jednotlivých složek zakrytí odpadní haldy vyplývajících z průzkumu trhu provedeného odborníky společně s dodavateli různých prací a souvisejících dodávek a s využitím údajů o cenách z roku 2012 zveřejněných Katalánským institutem technologie a výstavby (*Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya – ITEC*). Pro srovnání studie také používá celkové náklady na rekultivaci pro různé rekultivační možnosti, jak jsou odhadnuty ve studii zpracované v roce 2001 skupinou Symonds pro Generální ředitelství pro životní prostředí Evropské komise ⁽¹⁵⁾. Zahrnuty jsou také náklady na údržbu a kontrolu zakrytých hald po dobu dalších deseti let po dokončení zakrytí. Tyto jednotkové náklady se potom použijí na odhadované množství odpadního materiálu na haldách ve třech různých časových okamžicích: i) skutečné množství v roce 2012; ii) množství očekávané v roce 2015 (rok očekávaného zahájení produkce soli z odpadního materiálu v novém závodě v lokalitě Súria) a iii) množství očekávaná v roce 2035 (kdy se plánuje zastavení těžebních činností společnosti Iberpotash). Výsledné celkové náklady na rekultivaci v těchto obdobích jsou shrnuty v níže uvedené tabulce:

Tabulka 2

Odhadované náklady na rekultivaci podle studie ERF

Rok	Odhadované náklady na rekultivaci (v milionech EUR)		
	Súria	Balsareny/Sallent	Celkem
2012	24,8	46,2	71,0

⁽¹⁵⁾ *A study of the costs of improving management of mine waste* (Studie nákladů na zlepšení nakládání s těžebním odpadem), Symonds Group ve spolupráci s COWI, zpráva pro GR pro životní prostředí, Evropská komise, konečná zpráva z října 2001.

Rok	Odhadované náklady na rekultivaci (v milionech EUR)		
	Súria	Balsareny/Sallent	Celkem
2015	26,9	52,3	79,2
2035	38,2	83,8	122,0

- (72) Na základě těchto údajů má studie ERF za to, že výše finanční záruky vycházející z nových legislativních pravidel královského nařízení č. 975/2009 by v žádném případě neměla být nižší než základní náklady na rekultivaci v roce 2012, které činily 71 milionů EUR pro obě lokality, a průměrná výše záruky by s přihlédnutím k celkovým nákladům v budoucnosti měla být spíše kolem 100 milionů EUR.
- (73) V neposlední řadě studie ERF analyzuje dopad plánované těžby a prodeje soli v haldách na základě nově oznámeného plánu Phoenix, který začal být prováděn v roce 2012. S přihlédnutím k různým scénářům, pokud jde o očekávanou produkci potaše a soli v budoucnosti (včetně nejambicióznějších plánů společnosti Iberpotash prodávat 1,5 milionu tun soli ročně), studie ERF dospěla k závěru, že podle kteréhokoli z uvedených scénářů by plán Phoenix pouze zpomalil, ale nezastavil pokračující roční nárůst celkového odpadního materiálu, který se hromadí na lokalitách společnosti Iberpotash. V neoptimističtější scénáři by plán Phoenix vedl ke snížení celkového množství odpadního materiálu uloženého na haldách na 1 213 kilotun ročně (v porovnání s 1 979 kilotunami ročně bez plánu Phoenix). Plán Phoenix tedy sice má nezanedbatelný dopad díky snižování ročně nahromaděného odpadu až o téměř 40 %, studie ERF však má za to, že plán Phoenix nelze považovat za soběstačné rekultivační opatření, ale spíše za zmírňující faktor, neboť nanejvýš povede ke zpomalení nárůstu stávajících hald, ale nikoli k jejich odstranění.
- (74) Společnost Iberpotash tvrdí, že studie ERF nemůže sloužit jako základ pro výpočet výše záruky, jelikož sama studie uznává, že není založena na příslušných ustanoveních nařízení č. 202/1994, a jelikož obsahuje řadu nepřesných a nesprávných prohlášení a údajů.
- (75) Komise uznává, že studie se nedrží příslušných ustanovení nařízení č. 202/1994 a soustředí se spíše na podmínky královského nařízení č. 975/2009, kterým se provádí směrnice o těžebních odpadech, se zaměřením na očekávané náklady rekultivace. Její výsledky uvádějící odhadované náklady na rekultivaci jednotlivých lokalit společnosti Iberpotash však vycházejí ze spolehlivé metodiky a z rozumných předpokladů, jak je popsáno v 68.–73. bodě odůvodnění, a ve skutečnosti tedy jsou relevantní i pro výpočet záruk podle nařízení č. 202/1994. To ukazuje zejména čl. 2 odst. 4 písm. h) nařízení č. 202/1994, který se vztahuje k nákladům na jakákoli jiná zvláštní rekultivační opatření, která mohou být nezbytná, a neomezuje tedy výpočet na opatření jednotlivě vyjmenovaná v předchozích bodech článku 2 ⁽¹⁶⁾.
- (76) Kromě toho relevantnost rozsahu škody na životním prostředí a očekávané náklady na rekultivaci jsou rovněž, přinejmenším nepřímo, zřejmé ze znění rozsudku Vrchního soudu Katalánska ze dne 11. října 2011, který v souvislosti s výší finančních záruk uvádí, že: „klíčovým a ústředním ustanovením je čl. 8 odst. 2 zákona č. 12/1981 [...], které stanoví, že v každém případě v souvislosti s rekultivací by výše měla být stanovena podle plochy dotčené rekultivací, celkových nákladů na rekultivaci nebo obou těchto kritérií [...]“ („el precepto cardinal y central del caso es el artículo 8.2 de Ley 12/1981[...] al disponer que en cualquier caso, en lo referente a la restauración, la cuantía debe fijarse en función de la superficie afectada por la restauración, por el coste global de la restauración o por ambos aspectos conjuntamente [...]“), a které pak uzavírá, že povolení není v souladu s použitelnými právními předpisy, neboť „v tomto případě nestanoví záruky v souladu se zákonnými limity [...]“ („no ha establecido una fianza ajustada al caso en los límites legales [...]“). V neposlední řadě takovéto očekávané náklady na rekultivaci jsou jasně relevantní pro výpočet záruky podle článku 43 královského nařízení č. 975/2009, které se na společnost Iberpotash vztahuje od 1. května 2014.
- (77) Komise dále uvádí, že kromě obecné kritiky údajně nepřesných a nesprávných předpokladů studie ERF ani španělské orgány, ani společnost Iberpotash neurčily tyto údajné nepřesnosti a nesprávné předpoklady ani nepředložily konkrétní argumenty ani nenavrhly žádné vlastní alternativní odhady celkových nákladů na rekultivaci lokalit společnosti Iberpotash.

⁽¹⁶⁾ Zdá se, že vhodnost použití čl. 2 odst. 4 písm. h) nařízení č. 202/1994 v tomto ohledu potvrzují také připomínky společnosti Iberpotash k rozhodnutí o zahájení řízení (viz zejména bod 68 připomínek).

- (78) Španělské orgány tvrdí, že výše záruk splňovala kritéria podle vnitrostátních právních předpisů tím, že přihlíží k očekávaným nákladům podle plánu rekultivace existujícího v daném okamžiku. Kromě toho společnost Iberpotash předložila svou vlastní odbornou studii s cílem prokázat, že záruka byla dostatečná s ohledem na obě kritéria uvedená ve vnitrostátních právních předpisech, tj. velikost dotčené oblasti a očekávané náklady na rekultivaci.
- (79) Jak je však vysvětleno výše, splnění kritérií podle vnitrostátních právních předpisů zcela zřejmě nepotvrdil rozsudek soudu. Kromě toho opatření obsažená v plánu rekultivace a zohledněná ve studii předložené společností Iberpotash se omezovala na obvodové kanály budov, nádrže pro zachycování dešťové vody a obdobná opatření, jejichž cílem bylo omezit znečištění, ale zcela zřejmě nevedla k trvalé rekultivaci odpadních hald. Studie tedy nezahrnuje ani nevyčísluje vhodná rekultivační opatření pro výpočet očekávaných nákladů. Jelikož očekávané skutečné náklady na rekultivaci jsou pro výpočet finanční záruky relevantní jak podle katalánských právních předpisů (viz 75. odůvodnění), tak podle právních předpisů Unie, závěry studie předložené společností Iberpotash nemohou sloužit jako základ pro výpočet plné a správné výše záruk. Jak ukazují nejen studie ERF, ale také příklady obdobných odpadních hald ve Francii nebo Německu⁽¹⁷⁾, takováto rekultivace obvykle zahrnuje buď a) úplné odstranění hald (např. zavážení materiálu pod povrch), b) postupné odsolování hald čerpáním vody do hald a zachycováním výsledného solného roztoku nebo c) trvalé zakrytí hald. Tato vhodná rekultivační opatření jsou však výrazně dražší než budování obvodových kanálů, nádrží pro zachycování solného roztoku a obdobná opatření, jejichž cílem je výlučně omezit znečištění. To prokazují také náklady na zakrytí haldy v lokalitě Vilafruns, které dosáhly 7,9 milionu EUR (zahrnuty nejsou roční náklady na údržbu). Vzhledem ke skutečnosti, že Vilafruns přibližně se třemi miliony tun solného materiálu je malou haldou v porovnání s aktivní haldou Cogulló (Balsareny/Sallent) se 41 miliony tun nebo haldou Fusteret (Súria) s 22 miliony tun, celkové náklady na rekultivaci těchto aktivních dolů a zakrytí příslušných odpadních hald budou pravděpodobně výrazně vyšší než náklady na lokalitu Vilafruns.
- (80) Kromě toho společnost Iberpotash tvrdí, že množství odpadu na haldách bude významně sníženo díky plánu Phoenix oznámenému v roce 2011, jehož cílem je zpracovávání odpadu na haldách za účelem produkce technické soli určené k prodeji na trhu. V rámci tohoto projektu společnost Iberpotash hodlá vybudovat vakuové zařízení pro získávání soli z odpadních materiálů produkovaných při těžbě potaše a tuto sůl prodávat na trhu. Pro začátek společnost Iberpotash očekává, že ročně prodá přibližně 750 tisíc tun soli, a později hodlá toto množství zvýšit až na 1,5 milionu tun soli ročně.
- (81) Ačkoli by plán zpracovávat a prodávat alespoň část odpadního materiálu mohl v zásadě snížit objem hald a obsah soli v nich, a tedy i očekávané náklady na jejich rekultivaci, tento plán společnost Iberpotash oznámila až v roce 2011 a jeho provádění, které začalo v roce 2012, stále pokračuje. Plán Phoenix by proto zcela zřejmě neměl být zohledněn pro stanovení výše záruk v letech 2006 a 2008, neboť v daném okamžiku byl stále příliš nejistý.

Závěr týkající se existence selektivní hospodářské výhody

- (82) S ohledem na výše uvedené skutečnosti má Komise za to, že shromážděné důkazy a předložené odborné zprávy dosvědčují zjištění vnitrostátního soudu, že původní výše finančních záruk byly pro zajištění řádné rekultivace zcela zřejmě nedostatečné.
- (83) Komise se tedy domnívá, že finanční záruky stanovené španělskými orgány v roce 2006 a 2008 byly skutečně nižší než úroveň obvykle požadovaná podle použitelných vnitrostátních předpisů. Společnost Iberpotash proto dosáhla hospodářské zvýhodnění v podobě nižších bankovních poplatků ročně hrazených za finanční záruku. Jelikož podle společnosti Iberpotash její bankovní poplatky za záruky činily 1 % z výše záruk ročně, významně nižší celková úroveň záruk snížila příslušné bankovní poplatky společnosti Iberpotash, a tím snížila její náklady v porovnání s ostatními provozovateli, jejichž záruky musely vyhovovat právním předpisům. Komise má tedy za to, že společnost Iberpotash byla hospodářsky zvýhodněna z důvodu snížené úrovně finančních záruk.
- (84) Argumenty španělských orgánů a společnosti Iberpotash, že orgány veřejné správy neposkytly společnosti Iberpotash žádné zvýhodnění nebo preferenční zacházení v důsledku přísného uplatňování příslušných pravidel, nelze přijmout, neboť výše bylo stanoveno, že tato rozhodnutí orgánů veřejné správy vedla k úrovni finančních

⁽¹⁷⁾ Viz např. Výroční zpráva německé společnosti těžící potaš K+S Kali GmbH for 2015, s. 48 (<http://www.k-plus-s.com/en/archiv/finanzberichte.html>), rekultivační metody použité pro alsaské odpadní haldy, jak je popsáno v dokumentu ACA předloženém jako příloha 2 podání španělských orgánů ze dne 19. dubna 2016, nebo kniha německého odborníka Henry Rauche: Die Kaliindustrie im 21. Jahrhundert, Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2015, viz internetové stránky (<https://mining-report.de/blog/henry-rauche-die-kaliindustrie-im-21-jahrhundert>).

záruk, které byly nižší, než se obvykle požadovalo. Dále pak argument, že katalánské právní předpisy byly ve skutečnosti přísnější než obdobná pravidla na úrovni státu nebo v jiných regionech Španělska, není relevantní, neboť takovéto náklady se vztahují ke konkrétnímu závodu, a pravidla, která měla být dodržována v souvislosti s finančními zárukami, které měla společnost Iberpotash zřídit, jsou pravidla použitelná v Katalánsku, kde byly odpadní haldy umístěny. Orgány veřejné správy společnosti Iberpotash umožnily zachovat nižší finanční záruky, než obvykle vyžadovaly katalánské právní předpisy použitelné v této věci, a tím společnost Iberpotash získala selektivní výhodu v podobě nižších bankovních poplatků za nižší záruky v porovnání s jinými provozovateli v obdobném postavení.

- (85) Komise tedy dospěla k závěru, že opatření č. 1 poskytlo společnosti Iberpotash selektivní hospodářskou výhodu.

5.1.1.2. *Převod státních prostředků*

- (86) Pokud jde o kritérium státních prostředků, stěžovatel uvádí, že příliš nízká záruka nepokrývající úplné náklady na rekultivaci představuje (potenciální) převod státních prostředků. Údajně by hrozilo, že nesplní-li společnost Iberpotash své povinnosti týkající se rekultivace svých lokalit, musel by tyto náklady nést stát. Stěžovatel odkazuje na rozhodnutí Komise ve věci Georgsmarienhütte⁽¹⁸⁾, kdy Komise za státní podporu považovala osvobození výrobce oceli od jeho povinností v oblasti životního prostředí, pokud jde o recyklaci a likvidaci průmyslového prachu.
- (87) Španělské orgány a společnost Iberpotash tvrdí, že i kdyby záruka byla nižší, než se požaduje, společnost Iberpotash by stále měla obecnou povinnost rekultivovat své lokality a byla by povinna uhradit náklady na tuto rekultivaci. Tyto náklady nejsou nijak omezeny výší finanční záruky. Stát tedy nezabavuje společnost Iberpotash jejich finančních závazků. Kromě toho jakékoli riziko, že společnost Iberpotash by v budoucnu nebyla schopna všechny tyto náklady pokrýt a že stát by musel zasáhnout ze státních prostředků, je s ohledem na zdravou finanční situaci mateřské společnosti podniku Iberpotash velmi vzdálené a nepravděpodobné. Španělské orgány tvrdí, že pokud by společnost Iberpotash v budoucnu tyto povinnosti nesplnila, má společnost Iberpotash ve Španělsku dostatek majetku, který by mohly orgány zabavit k pokrytí nákladů na rekultivaci.
- (88) Komise uvádí, že záruky nejsou v projednávaném případě zkoumány podle pravidel státní podpory z pohledu ušlé výše poplatku s ohledem na riziko nebo vystavení riziku ze strany ručitele (tj. soukromé banky, a nikoli státu), ale z pohledu rizika pro stát v případě, že je zaručená částka nižší než skutečné náklady škod na životním prostředí, a v případě, že zaručená společnost neplatí nebo nemůže platit úplné náklady na rekultivaci.
- (89) Pokud jde o precedentský případ uvedený stěžovatelem, věc Georgsmarienhütte se velmi lišila, neboť spolková země Dolní Sasko jasně převzala odpovědnost za likvidaci prachu a za tuto likvidaci skutečně uhradila 64,64 milionu DM. V tomto případě tomu tak není, neboť bez ohledu na výši záruky, společnost Iberpotash je i nadále odpovědná za rekultivaci svých těžebních lokalit a španělské orgány se doposud nezavázaly uhradit náklady na rekultivaci namísto společnosti Iberpotash. Věc Georgsmarienhütte tedy nemůže v tomto případě sloužit jako precedent.
- (90) Finanční záruka ze strany společnosti Iberpotash je poskytnuta v podobě bankovní záruky, která není státu volně dostupná. Může být použita pouze na opatření striktně vymezená právními předpisy, zejména na financování likvidace odpadu, rekultivace lokality a jiná opatření v oblasti životního prostředí v případě, že společnost Iberpotash své povinnosti v oblasti životního prostředí nesplní. Stát nedostává žádné úroky z finančních prostředků záruky ani jakoukoli jinou finanční výhodu, která by se v případě nižší výše záruky snižovala. Kromě toho stát dosud nebyl v situaci, kdy by musel záruku pro kterýkoli z výše uvedených účelů jakkoli použít. I když však nižší výše záruky doposud neměla žádný skutečný vliv na státní prostředky, tato skutečnost sama o sobě existenci potenciálního vlivu na státní prostředky nevylučuje, neboť riziko, že stát bude povinen své prostředky vynaložit v budoucnu, je vyšší.
- (91) Ve skutečnosti pro účely pojmu státní podpora podle čl. 107 odst. 1 Smlouvy postačuje vyvolání konkrétního rizika dodatečné budoucí zátěže pro stát⁽¹⁹⁾. Soudní dvůr rovněž rozhodl, že souvislost opatření státní podpory se státními prostředky a jeho vliv na ně nemusejí být pro splnění tohoto kritéria přímé.

⁽¹⁸⁾ Rozhodnutí Komise 1999/227/ESUO ze dne 29. července 1998 o státní podpoře poskytnuté spolkovou zemí Dolní Sasko (Německo) společnosti Georgsmarienhütte GmbH (Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 72).

⁽¹⁹⁾ Viz také rozsudek Soudního dvora ze dne 1. prosince 1998, Ecotrade, C-200/97, ECLI:EU:C1998:579, a zejména bod 41.

- (92) Účelem těchto finančních záruk je právě zajistit, aby si těžební společnosti vyčlenily dostatek finančních prostředků na pokrytí budoucích nákladů na rekultivaci bez ohledu na to, jaká může být v budoucnosti (často velmi vzdálené) jejich finanční situace. Je tedy zjevné, že pokud je výše záruky významně nižší než očekávané náklady na rekultivaci, existuje přinejmenším zvýšené riziko, že státní prostředky tím mohou být v budoucnu dotčeny. Riziko potenciálních nákladů pro státní rozpočet je zcela zřejmě vyšší než v případě, že by výše záruky byla stanovena správně v souladu s použitelnými právními předpisy s přihlédnutím k očekávaným nákladům na rekultivaci. Pokud jsou tyto prostředky významně nižší, než je nezbytné, větší část těchto nákladů by nakonec musela být uhrazena ze státních prostředků, pokud společnost Iberpotash nebude z jakéhokoli důvodu ochotna nebo schopna tyto náklady uhradit. Navíc v případě, že by společnost Iberpotash nebyla v budoucnu schopna náklady na rekultivaci uhradit, údajná možnost španělských orgánů zabavit majetek společnosti Iberpotash pravděpodobně nepřinese žádné další významné prostředky, neboť jediným majetkem společnosti Iberpotash (a celé skupiny ICL) ve Španělsku jsou její zařízení pro těžbu potaše. Po uzavření potašových dolů však bude hodnota tohoto majetku nejistá.
- (93) Skutečnost, že stát by byl povinen na vlastní účet zasáhnout, pokud společnost Iberpotash nebude v souvislosti s odpadními haldami ochotna nebo schopna přijmout potřebná rekultivační opatření, je dobře zavedena v použitelných právních předpisech.
- (94) Zprvce podle článku 102 zákona č. 39/2015 ⁽²⁰⁾ může stát přijmout opatření namísto strany právně odpovědné za přijetí takovýchto opatření. Španělsko by muselo i) nařídit společnosti Iberpotash, aby přijala konkrétně vymezená opatření; ii) informovat společnost Iberpotash, že jinak správní orgány tato opatření přijmou samy a za jakou cenu; iii) provést takováto opatření a iv) pokusit se získat náklady od společnosti Iberpotash zpět, což z podstaty nebude možné, pokud bude Španělsko muset vykonat nedostatečnou finanční záruku. Zatímco toto rozhodnutí je formálně dobrovolné, pokud by společnost Iberpotash nesplnila své povinnosti rekultivovat vlastní lokality, Španělsko by nemělo žádnou jinou možnost než tuto rekultivaci předem uhradit, neboť jinak by Španělsko nesplnilo své vlastní povinnosti.
- (95) Zadruhé, jak je uvedeno ve 13. bodě odůvodnění, Španělsko možná porušuje své povinnosti podle směrnice o těžebních odpadech a směrnice o vodě. Pokud by tedy společnost Iberpotash svá zařízení po vyčerpání zdrojů nerostných surovin opustila a zařízení nerekulivovala, mělo by Španělsko vzhledem k nedostatečné záruce jediný způsob, jak své povinnosti podle uvedených směrnic splnit a nakonec se vyhnout placení denního penále ukládaného Evropským soudním dvorem, a to uhradit likvidaci solných hald nebo rovnocenně účinnou rekultivaci.
- (96) Zatřetí podle ustanovení španělského zákona č. 27/2006 ⁽²¹⁾ ze dne 18. července 2006 mohou být španělské orgány donuceny splnit své povinnosti podle právních předpisů v oblasti životního prostředí. Jakákoli nevládní organizace, která splňuje kritéria stanovená v zákoně č. 27/2006, může v případě nesplnění povinností v oblasti životního prostředí uvedených v čl. 18 odst. 1 zákona č. 27/2006 (např. včetně nesplnění povinností v oblasti ochrany vod) podat žalobu k soudu a donutit správní orgány, aby své povinnosti v oblasti životního prostředí splnily.
- (97) Začtvrté směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES ⁽²²⁾ v čl. 6 odst. 3 uvádí, že pokud provozovatel odpovědný za přijetí nápravných opatření s ohledem na škody na životním prostředí své povinnosti nesplní, může příslušný orgán přijmout tato opatření sám, vyčerpá-li jiné možnosti. Obdobně podle čl. 5 odst. 3 může příslušný orgán, pokud tak neučiní dotyčný provozovatel, přijmout nezbytná preventivní opatření s cílem odstranit bezprostřední hrozbu škod na životním prostředí. Pokud společnost Iberpotash po ukončení svých těžebních činností nepřijme nezbytná rekultivační opatření, nerekulivované odpadní haldy se mohou stát bezprostřední hrozbou pro životní prostředí, a tedy vyžadovat nápravné nebo preventivní opatření ze strany příslušných orgánů veřejné správy, vyčerpaly-li jiné možnosti.
- (98) V neposlední řadě španělské orgány samy uvádějí ⁽²³⁾, že podle článku 9 zákona č. 12/1981 v případě, že provozovatel nesplní své povinnosti, může *Administración de la Generalitat* tato opatření nuceně vymáhat na náklady provozovatele. Ukazují, že v praxi správa provádí příslušná opatření, která jsou pak financována z finanční záruky, nebo pokud záruka nepostačuje, z prodeje majetku provozovatele. Pokud je tedy finanční záruka významně nižší, než se požaduje, orgány veřejné správy jsou vystaveny riziku, že majetek provozovatele nepostačuje na financování příslušných opatření, která provedla. To potvrzuje, že příliš nízká finanční záruka

⁽²⁰⁾ Ley 39/2015, de 1 de octubre, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas, viz internetové stránky (<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-10565&p=20151002&tn=1#a99>).

⁽²¹⁾ Ley 27/2006, de 18 de julio, por la que se regulan los derechos de acceso a la información, de participación pública y de acceso a la justicia en materia de medio ambiente.

⁽²²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 56).

⁽²³⁾ Viz zejména bod 11 připomínek španělských orgánů k připomínkám třetích stran podaných dne 27. července 2016.

zvyšuje riziko, že rekultivační opatření přijatá správními orgány nebudou dostatečně pokryta majetkem provozovatele (zejména nemá-li ve Španělsku žádné jiné aktivity, jako je tomu v případě společnosti Iberpotash) a musela by být uhrazena z veřejných prostředků.

- (99) Úroveň záruk, která je významně nižší, než je nezbytné podle právních předpisů, tedy vystavuje stát konkrétnímu riziku dodatečné zátěže pro jeho prostředky. Zvýšené riziko dodatečné zátěže pro stát je tak dostatečně konkrétní, aby představovalo přinejmenším potenciální dopad na státní prostředky z důvodu příliš nízké úrovně finanční záruky.
- (100) Úroveň finančních záruk, které měla společnost Iberpotash zřídit, byla stanovena správními rozhodnutími katalánské regionální vlády (*Generalitat de Catalunya*), která schválila povolení k provozování těžby potaše. Vzhledem k tomu, že pojem (členský) stát pro účely použití čl. 107 odst. 1 SFEU zahrnuje všechny úrovně orgánů veřejné správy, bez ohledu na to, zda se jedná o celostátní, regionální nebo místní orgán, rozhodnutí použít sníženou úroveň finančních záruk je přičitatelné státu.
- (101) Komise proto dospěla k závěru, že opatření č. 1 zahrnovalo převod státních prostředků a lze je přičíst státu.

5.1.1.3. *Možné narušení hospodářské soutěže*

- (102) Komise má za to, že nižší náklady společnosti Iberpotash z důvodu úrovně finančních záruk, která je nižší, než vyžadují příslušné právní předpisy, mohou narušit hospodářskou soutěž na trzích, na nichž je společnost Iberpotash aktivní – zejména trhy s potašem a solí. Jak je vysvětleno níže (viz 110. bod odůvodnění a následující), toto snížení nákladů činilo za příslušné období přibližně 1,8 milionu EUR, a navzdory tvrzením španělských orgánů tedy nebylo zanedbatelné.
- (103) Kromě toho skutečnost, že společnost Iberpotash je jediným španělským producentem potaše, nevyklučuje možné narušení hospodářské soutěže, neboť relevantní zeměpisný trh je zcela zřejmě širší než vnitrostátní španělský trh. Komise měla již v roce 1993 za to, že trh s potašem je širší než jen Španělsko a zahrnuje také Francii, Spojené království a další členské státy s výjimkou Německa⁽²⁴⁾. Dále pak společnost Iberpotash ve své zprávě o udržitelnosti z roku 2014⁽²⁵⁾ uvádí, že pouze 23 % její produkce potaše a solí se prodá ve Španělsku, zatímco 50 % jde do jiných evropských zemí, 18 % do Jižní Ameriky a určitá část se prodá také v Severní Americe, Africe a Asii. Ve všech těchto regionech společnost Iberpotash soutěží s dalšími producenty potaše a solí a tato hospodářská soutěž může být ovlivněna uměle snižovanými náklady společnosti Iberpotash.
- (104) V neposlední řadě možné narušení hospodářské soutěže není zpochybněno tvrzením společnosti Iberpotash, že bez ohledu na úroveň finančních záruk jsou jeho povinnosti v oblasti životního prostředí stejné (tj. zajistit rekultivaci svých lokalit a předcházet znečišťování) a v každém případě musí udržovat rezervy na pokrytí možných povinností v oblasti životního prostředí. Kromě těchto účetních rezerv povinnost udržovat zvláštní finanční záruky v souladu s příslušnými právními předpisy ve skutečnosti představuje obvyklé, ale konkrétní provozní náklady, které nese společnost Iberpotash – nebo jakákoli jiná těžební společnost, na kterou se vztahují stejná pravidla – v důsledku poplatků, které banka účtuje za zřízení a udržování záruky, a jejich nepřiměřeně nízká úroveň proto může zvýhodnit společnost Iberpotash a narušit hospodářskou soutěž.
- (105) Komise tedy dospěla k závěru, že opatření č. 1 může narušit hospodářskou soutěž.

5.1.1.4. *Ovlivnění obchodu uvnitř EU*

- (106) Jak již bylo uvedeno výše, trhy s potašem a solí jsou jasně přeshraniční trhy a 50 % produkce společnosti Iberpotash se vyváží do jiných evropských zemí. Snížená úroveň finančních záruk tedy může ovlivnit obchod mezi členskými státy EU.

⁽²⁴⁾ Viz rozhodnutí Komise 94/449/ES ze dne 14. prosince 1993 týkající se řízení podle nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 (věc č. IV/M.308 – Kali – Salz/MdK/Treuhand) (Úř. věst. L 186, 21.7.1994, s. 38).

⁽²⁵⁾ Memoria de Sostenibilidad 2014, s. 15, viz internetové stránky (<http://www.icliberia.com/noticia/icl-iberia-presents-the-sustainability-report>).

- (107) Argument společnosti Iberpotash, že trhy se solí jsou pouze vnitrostátní, nebo dokonce regionální z důvodu vysokých přepravních nákladů, tak není podložen údaji poskytnutými společností Iberpotash ve své zprávě o udržitelnosti z roku 2014, neboť 80 % její produkce soli se vyváží nejen do jiných evropských zemí, ale také do Asie, Severní Afriky a Ameriky. Kromě toho připomínky společnosti Iberpotash k rozhodnutí o zahájení řízení si v tomto bodě odporují, neboť na jedné straně tvrdí, že trh se solí je vnitrostátní, nebo dokonce regionální, a na druhé straně tvrdí, že francouzský producent soli je jeho přímým konkurentem a pokouší se vyloučit společnost Iberpotash z trhu.
- (108) Komise tedy dospěla k závěru, že opatření č. 1 ovlivňuje obchod uvnitř EU.

5.1.1.5. Vyčíslení podpory

- (109) Stanovení skutečné výše podpory nejdříve vyžaduje stanovení alespoň přibližné „správné“ výše finančních záruk podle použitelných legislativních pravidel v příslušném období. Výše podpory by dále odpovídala rozdílu mezi očekávanou výší bankovních poplatků, které by společnost Iberpotash musela zaplatit za zřízení této záruky ve správně stanovené výši, a skutečnou výší bankovních poplatků, které společnost uhradila.
- (110) Třetí strana tvrdí, že výše podpory by se neměla omezovat pouze na nižší bankovní poplatky, ale měla by zahrnovat také nutnost poskytnout dostatečné zajištění bance v podobě finančních rezerv. Avšak vzhledem k tomu, že výše „správných záruk“, jak jsou odhadnuty níže, je relativně nízká s ohledem na roční obrat společnosti Iberpotash (přibližně 300 milionů EUR) a celé skupiny ICL (5,4 miliardy USD), je nepravděpodobné, že zajištění vyšší částky záruky by pro společnost znamenalo významné dodatečné náklady.
- (111) Jelikož podle španělských orgánů Vrchní soud Katalánska konstatoval v prosinci 2016, že zvýšená záruka ve výši 6 979 471,83 EUR pro lokalitu Balsareny/Sallent je v souladu s použitelnými právními předpisy, Komise má za to, že v současné době „správná“ výše záruk pro lokalitu Balsareny/Sallent odpovídá této aktuálně platné výši schválené soudem.
- (112) Komise má rovněž analogicky (viz také 64. bod odůvodnění) za to, že zvýšenou částku 6 160 872,35 EUR pro záruku za lokalitu Súria použitelnou od roku 2015 lze považovat za částku, která je v souladu s použitelnými právními předpisy. Ačkoli neexistuje žádný autoritativní soudní závěr, pokud jde o tuto lokalitu, zvýšená částka záruky pro menší lokalitu Súria je ve skutečnosti téměř srovnatelná se schválenou výší záruky pro lokalitu Balsareny/Sallent. To potvrzuje, že výši záruky lze považovat za přiměřenou a v souladu s použitelnými právními předpisy.
- (113) Správná výše záruk tedy v současné době odpovídá celkové částce 13 140 344,18 EUR.
- (114) Výpočet této částky však přihlíží k plánu Phoenix oznámenému v roce 2011 a postupně prováděnému od roku 2012. Plán mimo jiné předpokládá investice do vakuového zařízení pro získávání soli za účelem zpracování a prodeje soli obsažené v odpadu z těžby potaše. Podle plánu by společnost Iberpotash měla nakonec ročně prodávat přibližně 1,5 milionu tun soli.
- (115) Komise souhlasí se studií ERF v tom, že plán Phoenix jako takový nelze považovat za rekultivační opatření a ve skutečnosti by nezastavil nárůst ukládaného odpadu během provozování dolů. Komise však také uznává tvrzení společnosti Iberpotash a španělských orgánů, že plán nemá dopad na celkové očekávané náklady na rekultivaci. Studie ERF nepřihlíží ke skutečnosti, že zpracování a prodej soli budou pravděpodobně pokračovat i po zastavení těžby potaše. Plán Phoenix tedy pravděpodobně postupně přispěje k budoucímu odstranění odpadních hald a jako takový jej lze zohlednit při stanovování přiměřené úrovně záruk, jako tomu bylo v případě zvýšených úrovní záruk navržených v roce 2015 a jak bylo, alespoň v případě lokality Balsareny/Sallent, potvrzeno vnitrostátním soudem.
- (116) Tato skutečnost však znamená, že současnou úroveň finančních záruk nelze považovat za přiměřenou pro období před zahájením plánu Phoenix v roce 2012. Ačkoli společnost Iberpotash zpracovávala a prodávala spíše malá množství soli ze svých odpadních hald i před oznámením plánu Phoenix, většina solného odpadu se jednoduše hromadila na haldách v naději, že bude v budoucnu možné jej komerčně využít⁽²⁶⁾. Neexistoval však žádný konkrétní plán, jak a kdy bude zařízení na zpracování soli rozšířeno, takže množství solného odpadu odstraňovaného tímto způsobem by bylo mnohem větší, a mělo by proto znatelný dopad na budoucí náklady na rekultivaci. Pokud tedy jde o období před zahájením plánu Phoenix, k tomuto spíše hypotetickému budoucímu omezení odpadních hald díky zpracování a prodeji významných množství soli by se nemělo přihlížet.
- (117) Komise tedy musí zvážit jiné dostupné důkazy pro odhad přibližné „správné“ výše záruk v období 2006–2011 na základě nákladů na rekultivaci, které se očekávaly v daném okamžiku, bez dopadu plánu Phoenix.

⁽²⁶⁾ Viz připomínky společnosti Iberpotash k rozhodnutí o zahájení řízení, bod 23.

- (118) Jak již bylo vysvětleno výše (viz 68.–81. bod odůvodnění), nejspolehlivější odhady celkových očekávaných nákladů na rekultivaci (bez plánu Phoenix) byly uvedeny ve studii ERF předložené stěžovatelem. Komise považuje předpoklady této odborné zprávy za důvěryhodné, neboť do značné míry vycházejí z průzkumu trhu a srovnání s obdobnými lokalitami jinde ve světě. Naopak, jak je uvedeno výše, studii předloženou společností Iberpotash nelze považovat za spolehlivý odhad očekávaných nákladů na rekultivaci, neboť nezohledňuje vhodná rekultivační opatření (viz 79. bod odůvodnění).
- (119) Studie ERF odhaduje celkové náklady na rekultivaci ve výši nejméně 71 milionů EUR. Navíc všechny ostatní potenciálně správné částky uvedené ve studii ERF nebo pocházející z jiných zdrojů (viz oddíl 5.1.1.1.) jsou ještě vyšší. Komise se tedy domnívá, že jelikož neexistují žádné lepší odhady pro období 2006–2011, příslušné očekávané náklady na rekultivaci, k nimž je třeba přihlížet, činí 71 milionů EUR (24,8 milionu EUR pro lokalitu Súrria a 46,2 milionu EUR pro lokalitu Balsareny/Sallent).
- (120) V neposlední řadě podle článku 3 nařízení č. 202/1994 (právní předpis použitelný v daném období) by výsledná částka finanční záruky na základě článku 2 (tj. na základě očekávaných nákladů na rekultivaci) měla být snížena o 50 % pro těžební činnosti, které se nenacházejí v přírodních lokalitách zvláštního zájmu (což zahrnuje lokality společnosti Iberpotash).
- (121) Na základě dostupných důkazů má tedy Komise za to, že „správná“ výše finančních záruk pro těžební činnosti společnosti Iberpotash činí nejméně 12,4 milionu EUR pro lokalitu Súrria (pro období 2006–2011) a 23,1 milionu EUR pro lokalitu Balsareny/Sallent (pro období 2008–2011).
- (122) Podle společnosti Iberpotash stávající náklady záruky činí 1 % výše záruky ročně. Při použití výše uvedených správných částek záruky za dvě příslušná období činí každoročně celková podpora poskytnutá společnosti Iberpotash v podobě nižších poplatků za záruku 1 % rozdílu mezi „správnou“ výší a skutečnou výší stanovenou pro daný rok, jak ukazuje následující tabulka.

Tabulka 3

Výpočet výše podpory

(v tisících EUR, zaokrouhleno)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Balsareny/Sallent											
— skutečná záruka	—	—	1 130	1 130	1 130	1 130	1 130	1 130	1 130	1 130	1 130
— „správná“ záruka	—	—	23 100	23 100	23 100	23 100	6 979	6 979	6 979	6 979	6 979
— rozdíl v poplatcích	—	—	146,5 ⁽¹⁾	219,7	219,7	219,7	58,5	58,5	58,5	58,5	58,5
Súrria											
— skutečná záruka	774	774	828	828	828	828	828	828	828	828	6 161
— „správná“ záruka	12 400	12 400	12 400	12 400	12 400	12 400	6 160	6 160	6 160	6 160	6 160
— rozdíl v poplatcích	9,7 ⁽²⁾	116,3	115,7	115,7	115,7	115,7	53,3	53,3	53,3	53,3 ⁽³⁾	0
Celkový rozdíl v poplatcích pro společnost Iberpotash	9,7	116,3	262,2	335,4	335,4	335,4	111,8	111,8	111,8	76,3	58,5

⁽¹⁾ Jelikož záruka pro lokalitu Balsareny/Sallent byla stanovena povolením vydaným dne 29. dubna 2008, rozdíl v poplatcích za záruku pro lokalitu Balsareny/Sallent v tomto roce se vypočítá jako 8/12 roční částky.

⁽²⁾ Jelikož záruka pro lokalitu Súrria byla stanovena povolením vydaným dne 9. listopadu 2006, rozdíl v poplatcích za záruku pro lokalitu Súrria v tomto roce se vypočítá jako 1/12 roční částky.

⁽³⁾ Jelikož záruka pro lokalitu Súrria byla zvýšena na „správnou“ částku v květnu 2015, rozdíl v poplatcích za záruku pro lokalitu Súrria v tomto roce se vypočítá jako 4/12 roční částky.

- (123) Celková výše podpory poskytnuté společnosti Iberpotash v podobě nižších bankovních poplatků za sníženou úroveň záruk pro celé období 2006–2016 tedy činí 1 864 622 EUR.

Tato podpora byla poskytnuta v okamžiku, kdy byly v environmentálních povoleních vydaných španělskými orgány stanoveny snížené úrovně záruk, tj. dne 6. listopadu 2006 pro lokalitu Súrria a dne 29. dubna 2008 pro lokalitu Balsareny/Sallent.

5.1.1.6. *Závěr ohledně existence podpory: opatření č. 1*

- (124) S ohledem na výše uvedené skutečnosti Komise zastává názor, že opatření č. 1 představuje státní podporu, a posoudí tedy její zákonnost a slučitelnost s vnitřním trhem.

5.1.2. OPATŘENÍ Č. 4: INVESTICE DO ZAKRYTÍ HALDY V LOKALITĚ VILAFRUNS

- (125) Dne 17. prosince 2007 Ministerstvo životního prostředí Španělska a katalánská regionální vláda (*Generalitat de Catalunya*) podepsaly úmluvu, kterou se dohodly na spolupráci a sdílení nákladů v souvislosti s projektem, jehož cílem bylo zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns, a tedy snížení jejího negativního dopadu na životní prostředí. Ministerstvo financí souhlasilo, že na investiční náklady přispěje částkou 4 miliony EUR, zatímco zbývající část měl pokrýt veřejný podnik *Agencia Catalana del Agua* řízený katalánskou regionální vládou (*Generalitat de Catalunya*). Práce na projektu začaly v srpnu 2008 a trvaly osmnáct měsíců. Celkové investiční náklady činily 7 887 571 EUR a byly v plném rozsahu uhrazeny orgány veřejné správy, jak bylo dohodnuto v úmluvě z roku 2007.
- (126) Projekt spočíval v zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns nepropustnou folií (*lámina impermeable*), která by utěsnila haldu a izolovala odpadní sůl od jakéhokoli kontaktu s vodou zvenčí, a tím zabránila únikům soli z haldy. Folie byla chráněna geotextilií a pokryta zeminou umožňující vysazení vegetace na zakryté haldě.
- (127) Odpadní halda v lokalitě Vilafruns se nachází v areálu společnosti Iberpotash a je v jejím vlastnictví. Byla na společnost Iberpotash převedena v rámci kupní smlouvy ze dne 21. října 1998, kterou společnost Iberpotash získala těžební činnosti v katalánském regionu od veřejného holdingu španělského státu *Sociedad Estatal de Participaciones Industriales – SEPI*. V době převodu byla odpadní halda již neaktivní, neboť provoz dolu, k němuž odpadní halda v lokalitě Vilafruns patřila, byl zastaven již v roce 1973.

5.1.2.1. *Selektivní hospodářská výhoda*

- (128) Jak je uvedeno výše, investice do zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns v areálu a ve vlastnictví společnosti Iberpotash byla plně financována orgány veřejné správy. Společnost Iberpotash nese pouze náklady na údržbu zařízení po dobu jeho životnosti.
- (129) Zakrytí provedené v období 2008–2009 se vztahuje k odpadní haldě, kterou vlastní společnost Iberpotash od roku 1998, kdy byla lokalita privatizována společně s dalšími lokalitami těžby potaše v regionu. Odpadní halda patří k dolu, který ukončil provoz již v roce 1973, a společnost Iberpotash tak převzala lokalitu v okamžiku, kdy již nebyla v provozu. Společnost Iberpotash tedy tvrdí, že není povinna přijmout jakákoli opatření k prevenci znečištění z haldy ani podle vnitrostátních právních předpisů, ani podle právních předpisů Unie, neboť společnost Iberpotash nebyla původním znečišťovatelem.
- (130) Španělské orgány nesouhlasí s těmito argumenty společnosti Iberpotash a tvrdí, že společnost Iberpotash má obecnou povinnost přijmout vhodná opatření k prevenci znečištění z odpadní haldy v jejím vlastnictví a ke správě haldy v souladu s použitelnými právními pravidly. Společnost Iberpotash tedy odpovídá za zajištění opatření na ochranu životního prostředí vyžadovaných podle příslušných právních předpisů a také za škody na životním prostředí způsobené touto haldou.
- (131) Přípomínky třetí strany dále upozorňují na povinnost společnosti Iberpotash spravovat lokalitu Vilafruns od samotného okamžiku, kdy na ni byla převedena těžební práva. Tato povinnost vycházela ze španělského zákona č. 6/1993 ze dne 15. července 1993 o nakládání s odpady a také z královského nařízení s platností zákona č. 1/2001 ze dne 20. července 2001, kterým se přepracovává španělský zákon o vodách. Podle tvrzení třetí strany skutečnost, že halda v lokalitě Vilafruns již nebyla aktivní, když ji společnost Iberpotash získala, není relevantní, neboť držitel těžební koncese musí nakládat s veškerým těžebním odpadem jako celkem, tj. včetně odpadu vytvořeného předtím, než držitel koncesi získal.

- (132) Podle mínění Komise skutečnost, že provoz dolu spojeného s odpadní haldou v lokalitě Vilafruns byl zastaven již v roce 1973, jako taková nevylučuje odpovědnost společnosti Iberpotash jakožto vlastníka haldy zajistit přiměřenou rekultivaci. Jak potvrdily španělské orgány, všechny plány rekultivace včetně plánu z roku 2008 zahrnovaly konkrétní rekultivační opatření, která byla společnost Iberpotash povinna přijmout v souvislosti s haldou v lokalitě Vilafruns. Podle článku 121 španělského těžebního zákona z roku 1973 nesplnění povinností uvedených v plánu rekultivace představovalo závažné porušení. Kromě toho španělské orgány potvrzují, že v souladu s použitelnými právními předpisy v oblasti ochrany vod byla společnost Iberpotash vždy povinna přijmout nezbytná opatření k zamezení znečišťování vod ze všech jejích zařízení, včetně haldy v lokalitě Vilafruns. Komise také uvádí, že podle článku 4 směrnice o těžebních odpadech provozovatel přijme veškerá nezbytná opatření k prevenci nebo maximálnímu omezení nežádoucích účinků na životní prostředí i v případě zařízení pro nakládání s odpadem po jeho uzavření.
- (133) Společnost Iberpotash také tvrdí, že kupní smlouva pro danou lokalitu zahrnuje doložku, kterou lze vykládat jako vyloučení odpovědnosti společnosti Iberpotash vyplývající z činností před rokem 1997, tj. včetně odpovědnosti za odpadní haldou. Společnost Iberpotash v tomto ohledu odkazuje na rozsudek Vrchního soudu ze dne 14. května 2009 a cituje ustanovení kupní smlouvy, podle kterého by prodávající strana měla kupujícímu kompenzovat jakékoli závazky vyplývající z nároků třetích stran v souvislosti se skutečnostmi před převodem, které se neprojeví v rozvaze a nebyly zjevné během hloubkové prověrky (*due diligence*). Společnost Iberpotash argumentuje, že povinnosti vztahující se k rekultivaci lokality Vilafruns nebyly před prodejem zjevné a že v rozvaze žádné související rezervy nebyly, neboť v té době žádná taková zákonná povinnost neexistovala.
- (134) Španělské orgány však uvádějí, že kupní smlouva z roku 1998 týkající se akcií neobsahovala žádná konkrétní ustanovení, která by zavazovala prodejce převzít jakékoli povinnosti kupujícího po převodu akcií.
- (135) Komise dále uvádí, že ustanovení citované v rozsudku Vrchního soudu je spíše standardním smluvním ustanovením, které chrání prodávajícího proti následným nárokům třetích stran souvisejících se skutečnostmi, které nebyly během prodeje známé. Společnost Iberpotash však nemůže tvrdit, že si nebyla vědoma existence odpadní haldy v lokalitě Vilafruns převzaté v rámci transakce a obecné odpovědnosti držitele odpadu zajistit řádnou správu svých zařízení pro nakládání s odpady. Skutečnost, že společnost Iberpotash přijala povinnosti v oblasti životního prostředí související s haldou v lokalitě Vilafruns v různých plánech rekultivace, potvrzuje, že si těchto povinností byla vědoma.
- (136) Komise se tedy domnívá, že v důsledku získání činností těžby potaše v Katalánsku v roce 1998 společnost Iberpotash odpovídala za zajištění řádné správy odpadní haldy v lokalitě Vilafruns v souladu s použitelnými právními pravidly.
- (137) Španělské orgány tento závěr sice akceptují, avšak tvrdí, že povinnosti společnosti Iberpotash nezahrnovaly zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns. Podle španělských orgánů by povinnosti společnosti Iberpotash byly splněny podstatně levnějšími opatřeními, která byla zahrnuta do jejího původního plánu rekultivace z roku 2008 (konkrétně instalace potrubního/odvodňovacího systému, jiné druhy ochrany a rekultivace s celkovými náklady ve výši přibližně [...] EUR (*)). Španělské orgány spolu se společností Iberpotash tvrdí, že veřejná investice do zakrytí haldy nepředstavuje hospodářské zvýhodnění společnosti Iberpotash, neboť uspořené náklady společnosti Iberpotash ([...] EUR) jsou více než vyváženy náklady na údržbu, které musí nést po celou dobu životnosti zařízení (jenom za období od března 2015 do března 2016 tyto náklady činí [...] EUR), a alternativními náklady na nemožnost zpracovávat a prodávat sůl ze zakryté haldy v lokalitě Vilafruns, jak to má v úmyslu v případě svých dalších hald (²⁷).
- (138) Komise má za to, že bez ohledu na rozsah povinností společnosti Iberpotash v souvislosti s lokalitou Vilafruns, není přijatelné, aby veřejná investice ve výši 7,9 milionu EUR do významně lepší ochrany životního prostředí v zásadě odpovídající rekultivaci těžební lokality bez jakýchkoli investičních nákladů pro společnost Iberpotash ve skutečnosti této společnosti nepřinesla žádné hospodářské zvýhodnění. Cílem zakrytí odpadní haldy je významné snížení znečištění v důsledku úniků z haldy v lokalitě Vilafruns. Alternativní opatření, pokud by neexistovala podpora, by nepřinesla tak dobrou a dlouhodobou ochranu a vystavila by společnost Iberpotash riziku povinnosti nést důsledky znečištění (jak dokazují rozsudky vydané v trestních řízeních ze dne 18. prosince 2014 a 25. února 2015 týkajících se jejích dalších těžebních lokalit – viz 27. a 94. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení). Výstavba zařízení hrazená z veřejných prostředků tedy společností Iberpotash umožnila lépe předcházet znečišťování, snížit svá rizika pro životní prostředí do budoucna a zajistit dlouhodobou rekultivaci haldy (v souladu s obdobnými rekultivacemi hald solného odpadu ve Francii nebo v Německu, jak je vysvětleno ve 26. a 32. bodě odůvodnění). Společnost Iberpotash by nakonec byla povinna zajistit řádnou rekultivaci odpadní haldy v lokalitě Vilafruns.

(*) Důvěrné informace.

(²⁷) Viz připomínky španělských orgánů k rozhodnutí o zahájení řízení, bod 55.

- (139) V neposlední řadě má Komise za to, že opatření je selektivní, neboť je konkrétně zaměřené na veřejné financování zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns ve vlastnictví společnosti Iberpotash. Španělské orgány tvrdí, že opatření nemůže být selektivní, neboť společnost Iberpotash je jedinou společností, která ve Španělsku těží potaš, a neexistuje tedy možnost srovnání s jinými společnostmi. Avšak skutečnost, že společnost Iberpotash je jedinou společností, která ve Španělsku těží potaš, nevyvrací selektivitu opatření, které je zcela zřejmě zaměřeno na konkrétně určené zařízení pro nakládání s odpady a na žádné jiné.
- (140) Komise tedy dospěla k závěru, že opatření č. 4 poskytlo společnosti Iberpotash selektivní hospodářskou výhodu.

5.1.2.2. *Převod státních prostředků*

- (141) Celkové investiční náklady na zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns byly uhrazeny orgány veřejné správy: 4 miliony EUR Ministerstvem životního prostředí Španělska a zbývajících 3 887 571 EUR veřejným podnikem Agència Catalana del Agua řízeným katalánskou regionální vládou (*Generalitat de Catalunya*), která tak splnila závazek pokrýt zbývajících investiční náklady přijatý katalánskou regionální vládou v úmluvě ze dne 17. prosince 2007.
- (142) Ani španělské orgány, ani společnost Iberpotash netvrdily, že s tímto opatřením nejsou spojeny státní prostředky.
- (143) Kromě toho rozhodnutí poskytnout veřejné financování na zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns přijaly Ministerstvo životního prostředí Španělska a katalánská regionální vláda (*Generalitat de Catalunya*), a lze je tedy jasně přičíst státu.
- (144) Komise proto dospěla k závěru, že opatření č. 4 zahrnovalo převod státních prostředků a lze je přičíst státu.

5.1.2.3. *Možné narušení hospodářské soutěže*

- (145) Jak je podrobně uvedeno výše (viz 103. a 105. bod odůvodnění), společnost Iberpotash soutěží s ostatními producenty potaše a soli. Z tohoto důvodu skutečnost, že alespoň část jejích povinností v oblasti životního prostředí, pokud jde o lokalitu Vilafruns, byla financována z veřejných prostředků, může narušit hospodářskou soutěž umělým snížením nákladů společnosti Iberpotash, a tím jí poskytnout nepatřičnou výhodu ve srovnání s jejími konkurenty.
- (146) Komise tedy dospěla k závěru, že opatření č. 4 může narušit hospodářskou soutěž.

5.1.2.4. *Ovlivnění obchodu uvnitř EU*

- (147) S potašem i solí se obchoduje v rámci EU (viz 106. a 107. bod odůvodnění), a Komise tedy dospěla k závěru, že opatření č. 4 ovlivňuje obchod uvnitř EU.

5.1.2.5. *Závěr ohledně existence podpory: opatření č. 4*

- (148) S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěla Komise k závěru, že opatření č. 4 představuje státní podporu ve výši 7 887 571 EUR, a posoudí tedy její zákonnost a slučitelnost s vnitřním trhem.

5.2. ZÁKONNOST PODPORY

- (149) Opatření č. 1 i opatření č. 4 byla poskytnuta v rozporu s oznamovací povinností a povinností zdržet se jednání, jež jsou stanoveny v čl. 108 odst. 3 SFEU. Komise se tedy domnívá, že obě opatření představují protiprávní státní podporu.

5.3. SLUČITELNOST PODPORY

5.3.1. OPATŘENÍ Č. 1: SNÍŽENÁ ÚROVEŇ FINANČNÍCH ZÁRUK

- (150) Španělské orgány ani společnost Iberpotash neuvádějí žádné důvody slučitelnosti této podpory v podobě finančních záruk, které jsou nižší než vyžadují příslušné právní předpisy.
- (151) Komise má za to, že opatření představuje provozní podporu ve prospěch společnosti Iberpotash, neboť umožnilo snížení nákladů na poplatky za záruky po dlouhé období let 2006 až 2016.

- (152) Komise nezjistila žádný potenciální důvod slučitelnosti pro tuto provozní podporu poskytnutou, aniž by byl sledován jakýkoli zjevný cíl společného zájmu, a dospěla tedy k závěru, že opatření spočívající ve snížené úrovni finančních záruk společnosti Iberpotash představuje neslučitelnou podporu v podobě nižších bankovních poplatků vyplývajících z nepatřičně nízké úrovně finančních záruk.

5.3.2. OPATŘENÍ Č. 4: INVESTICE DO ZAKRYTÍ ODPADNÍ HALDY V LOKALITĚ VILAFRUNS

- (153) Španělské orgány tvrdí, že pokud by zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns představovalo státní podporu, byla by slučitelná na základě oddílu 3.1.1 pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008 týkajícího se podpory na ochranu životního prostředí pro podniky, které se řídí přísnějšími normami, než jsou normy Unie, nebo které zvyšují úroveň ochrany životního prostředí v případě, že norma Unie neexistuje.
- (154) Uvádějí, že zakrytí odpadní haldy je pilotním projektem, jehož cílem je vyzkoušet novou technologii pro předcházení úniků z hald solného odpadu. Lokalita Vilafruns byla pro tento pilotní projekt údajně vybrána pro své zvláštní charakteristiky (menší objem; umístění jako první solná halda nejvýše proti proudu řeky Llobregat; skutečnost, že je již desetiletí neaktivní). Pokud by byly orgánům poskytnuty údaje o skutečných výsledcích, mohly by lépe řešit obecný problém hald solného odpadu v regionu. V tomto ohledu se očekává, že projekt přispěje k zachování, ochraně a obnově životního prostředí v regionu povodí řeky Llobregat, a sleduje tedy cíl společného zájmu.
- (155) Španělské orgány dále vysvětlily, že projekt je součástí obecného plánu lepšího řízení katalánského povodí zahrnujícího různá opatření; některá financovaná z veřejných a jiná ze soukromých prostředků.
- (156) Komise má za to, že pokyny k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008 v tomto případě skutečně poskytují základ pro posouzení slučitelnosti. Zejména bod 205 pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008 ve spojení s bodem 248 pokynů pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky z roku 2014 ⁽²⁸⁾ umožňuje Komisi použít pravidla stanovená v pokynech k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008 na protiprávní podporu poskytnutou v období 2009–2011.
- (157) Podle oddílu 3.1.1 pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008 investiční podpora, která podnikům umožní řídit se přísnějšími normami, než jsou normy Unie, nebo zvyšovat úroveň ochrany životního prostředí v případě, že norma Unie neexistuje, se považuje za slučitelnou se společným trhem ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES [nyní čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU] za předpokladu, že jsou splněny podmínky uvedené v bodech 74 až 84 a oddílu 3.2 pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008.
- (158) Normy Unie pro rekultivaci těžebních odpadů jsou stanoveny ve směrnici o těžebních odpadech. Avšak podle čl. 24 odst. 4 směrnice článek 5, čl. 6 odst. 3 až 5, články 7 a 8, čl. 12 odst. 1 a 2 a čl. 14 odst. 1 až 3 se nevztahují na zařízení pro nakládání s odpady, která přestala přijímat odpady před 1. květnem 2006, jako je tomu v případě odpadní haldy v lokalitě Vilafruns. V daném případě tedy neexistují žádné konkrétní normy Unie, které by stanovily úroveň, jaké musí odpadní halda v lokalitě Vilafruns dosáhnout z hlediska životního prostředí.
- (159) Jedna třetí strana tvrdí, že již v období 2008–2009 společnost Iberpotash měla bezprostřední zákonnou povinnost zajistit, aby byla halda zakryta, aniž by však pro tato tvrzení předložila jakékoli konkrétní důkazy. V každém případě má Komise za to, že ačkoli by společnost Iberpotash v budoucnu nakonec byla povinna zajistit řádnou rekultivaci odpadní haldy v lokalitě Vilafruns, žádná taková povinnost v období 2008–2009 neexistovala a při neexistenci podpory by společnost Iberpotash byla schopna i nadále spravovat odpadní haldu plněním svých povinností podle platného plánu rekultivace.
- (160) V souladu s bodem 79 pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008 intenzita takovéto podpory v případě velkých podniků nesmí překročit 50 % způsobilých nákladů. Jestliže se investice týká získání majetku v oblasti ekologických inovací nebo spuštění projektu v oblasti ekologických inovací, lze intenzitu podpory zvýšit o 10 procentních bodů za předpokladu, že jsou splněny podmínky bodu 78 pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008. Kromě toho intenzita podpory může dosáhnout 100 % v případě, že investiční podpora je poskytnuta na základě skutečně konkurenčního nabídkového řízení s jasnými, transparentními a nediskriminačními podmínkami účinně zajišťujícími, že podpora bude pouze taková, aby pokryla

⁽²⁸⁾ Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020 (Úř. věst. C 200, 28.6.2014, s. 1).

minimální požadavky nezbytné k dosažení cíle ochrany životního prostředí (viz 77. bod odůvodnění pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008). Toto nabídkové řízení musí být nediskriminační a musí zajistit účast dostatečného počtu podniků. Rozpočet spojený s nabídkovým řízením navíc musí být ve své výši závazně omezen v tom smyslu, že podporu nemohou obdržet všichni žadatelé.

- (161) Podle bodu 80 pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008 způsobilé náklady musí být omezeny na dodatečné investiční náklady, jež jsou nezbytné k dosažení vyšší úrovně ochrany životního prostředí, snížené o jakékoli provozní přínosy a zvýšené o jakékoli provozní náklady během prvních pěti let. Pokud norma Unie neexistuje, tyto mimořádné investiční náklady představují investiční náklady nezbytné k dosažení vyšší úrovně ochrany životního prostředí oproti úrovni, kterou by daný podnik nebo podniky dosáhly bez poskytnutí jakékoli podpory na ochranu životního prostředí (viz 84. bod odůvodnění písm. c) pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008).
- (162) V tomto případě španělské orgány tvrdí, že před investicí do zakrytí haldy příslušný plán rekultivace společnosti Iberpotash obsahoval konkrétní rekultivační opatření pro odpadní haldu v lokalitě Vilafruns zaměřená na omezení úniků z haldy, a tím na minimalizaci jejího dopadu na životní prostředí. Očekávané náklady těchto opatření představující srovnávací situace při neexistenci státní podpory v souladu s 81. bodem odůvodnění písm. a) pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008 činily [...] EUR. Komise rozumí, že tato opatření byla španělskými orgány považována za dostatečná pro to, aby bylo zajištěno splnění povinností v oblasti životního prostředí vztahujících se v té době na neaktivní odpadní haldu v lokalitě Vilafruns.
- (163) Kromě toho, jak vysvětlily španělské orgány, zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns bylo považováno za tzv. „pilotní projekt“ s cílem v praxi ověřit vhodnost této metody rekultivace pro řešení problémů v oblasti životního prostředí regionu Llobregat. Zakrytí tedy nebylo provedeno z důvodu skutečného právního závazku tak učinit, ale spíše s ohledem na obecnější veřejný zájem najít nejvhodnější metodu rekultivace, která by v budoucnu měla být použita pro všechny ostatní odpadní haldy ovlivňující životní prostředí regionu.
- (164) Zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns v období 2008–2009 umožnilo společnosti Iberpotash, aby v rámci svých činností, při neexistenci norem Unie, zvyšovala úroveň ochrany životního prostředí v souladu se 74. bodem odůvodnění písm. b) pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008.
- (165) S ohledem na výše uvedené skutečnosti by mimořádné investiční náklady na investiční projekt dosahovaly investičních nákladů ve výši 7 887 571 EUR mínus náklady ve výši [...] EUR ve srovnávacím scénáři. Jelikož Vilafruns není v provozu řadu let, nevyplývají ze zakrytí odpadní haldy žádné provozní přínosy. Provozní náklady na údržbu zařízení podle španělských orgánů v loňském roce dosahovaly [...] EUR. Budeme-li předpokládat, že během prvních pěti let zůstanou v této úrovni, celková výše provozních nákladů, které je třeba přičíst ke způsobilým nákladům, by činila [...] EUR. Celkové způsobilé náklady by tedy činily 7 804 922,60 EUR ⁽²⁹⁾.
- (166) Jelikož podpora dosáhla celkových investičních nákladů 7 887 571 EUR, představuje více než 100 % způsobilých nákladů.
- (167) Španělské orgány neposkytly žádné důkazy, že odpadní halda v lokalitě Vilafruns byla vybrána ve skutečně konkurenčním nabídkovém řízení na základě jasných, transparentních a nediskriminačních kritérií z většího počtu možných dalších projektů. Ve skutečnosti byla halda španělskými orgány vybrána pouze z důvodu svých charakteristik, které byly považovány za vhodné pro daný projekt (viz 154. bod odůvodnění). Bod 77 pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008 umožňující intenzitu podpory až do výše 100 % tedy nelze v daném případě použít.
- (168) Komise má dále za to, že metoda rekultivace odpadní haldy jejím zakrytím nepropustnou vrstvou zajišťující její izolování od vody nelze považovat za projekt v oblasti ekologických inovací ve smyslu bodu 78 pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008. Navzdory argumentům španělských orgánů, že zakrytí je jedinečné a inovační, tuto metodu nelze považovat za novou nebo podstatně vylepšenou v porovnání se současným stavem v daném odvětví v Unii z níže uvedených důvodů.
- (169) Mohou existovat technické rozdíly mezi zakrytím v lokalitě Vilafruns a zakrytím provedeným v případě alsaských odpadních hald, jak je vysvětleno v technickém příspěvku podniku Agencia Catalana del Agua. Avšak obdobné

⁽²⁹⁾ Tj. 7 887 571 EUR mínus [...] EUR plus [...] EUR.

metodiky, jejichž cílem je zakrytí a utěsnění haldy nepropustným materiálem, již byly uplatněny, zejména v Německu. Podle knihy německého odborníka, který se konkrétně zabývá dostupnými technologiemi v odvětví těžby potaše⁽³⁰⁾, má se zakrýváním odpadních hald vzniklých těžbou potaše rozsáhlé třicetileté zkušenosti Německo, kdy cílem bylo zabránit vstupu vody do haldy, a tím minimalizovat únik. Kniha tvrdí, že experimenty se zakrýváním odpadních hald v Německu sahají až do 50. let 20. století a že již od 70. let 20. století, a zejména od 90. let 20. století, řada převážně středně velkých odpadních hald byla v Německu zakrývána, přičemž se zkoušely různé druhy materiálů a technik. Výroční zpráva německé společnosti těžící potaš K+S za rok 2015 uvádí, že malé a středně velké nepoužívané hlušinové haldy byly zakryty v rámci jejich staré strategie týkající se hald ve snaze zamezit dlouhodobému dopadu na přírodu a životní prostředí a tento dopad minimalizovat. V současné době je udržováno celkem 41 nepoužívaných hlušinových hald v Dolním Sasku a dvě ve spolkové zemi Bádensko-Württembersko. Patnáct z nich bylo ozeleněno a na dalších šesti ozelenění probíhá⁽³¹⁾.

- (170) Ačkoli se tedy technické detaily těchto projektů mohou lišit v závislosti na konkrétních podmínkách každé lokality, projekt nelze považovat za projekt v oblasti ekologických inovací podle oddílu 3.1.1 pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008.
- (171) Maximální intenzita podpory pro společnost Iberpotash jakožto velký podnik podle bodu 76 pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008 tedy činí 50 % způsobilých nákladů.
- (172) Z tohoto důvodu maximální výše podpory, kterou Komise považuje za slučitelnou s vnitřním trhem podle pokynů k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008 jako investiční podporu umožňující společnosti Iberpotash zvýšit úroveň ochrany životního prostředí, činí 3 902 461,30 EUR.
- (173) Komise tedy považuje zbývající část celkové výše podpory pro toto opatření (tj. 3 985 109,70 EUR) za protiprávní a neslučitelnou podporu.

6. NAVRÁCENÍ PODPORY

- (174) Podle Smlouvy a ustálené judikatury Soudního dvora je Komise oprávněna rozhodnout, že dotyčný členský stát musí podporu zrušit či upravit, jestliže shledá, že je neslučitelná s vnitřním trhem⁽³²⁾. Soudní dvůr rovněž opakovaně rozhodl, že povinnost členského státu zrušit podporu, kterou Komise prohlásila za neslučitelnou s vnitřním trhem, slouží k obnovení dřívějšího stavu⁽³³⁾.
- (175) Soudní dvůr v této souvislosti stanovil, že tohoto cíle je dosaženo, jakmile příjemce vrátí částky poskytnuté formou protiprávní podpory, čímž ztrácí výhodu, kterou měl na trhu ve vztahu ke svým soutěžitelům, a obnoví se stav, který předcházal poskytnutí podpory⁽³⁴⁾.
- (176) V souladu s judikaturou se v čl. 16 odst. 1 nařízení Rady (EU) 2015/1589⁽³⁵⁾ uvádí, že „je-li v případech protiprávní podpory přijato záporné rozhodnutí, Komise rozhodne, že dotyčný členský stát učiní všechna nezbytná opatření, aby příjemce podporu navrátil [...]“.
- (177) Tedy vzhledem k tomu, že dotyčná opatření:
- a) celková výše podpory poskytnuté společnosti Iberpotash v rámci opatření č. 1 v podobě nižších bankovních poplatků za sníženou úroveň záruk pro období 2006–2016, která činí 1 864 622 EUR, a

⁽³⁰⁾ Henry Rauche: Die Kaliindustrie im 21. Jahrhundert, Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2015, viz internetové stránky (<http://www.springer.com/de/book/9783662468333>). Na existenci této knihy nás upozornila jedna ze zúčastněných stran. Knihu napsal odborník s třicetiletou zkušeností v odvětví těžby potaše a tato kniha představuje, i podle nezávislých recenzí (viz např. <https://mining-report.de/blog/henry-rauche-die-kaliindustrie-im-21-jahrhundert/>), souhrnný přehled současných technik a technologií v odvětví těžby potaše.

⁽³¹⁾ Výroční zpráva společnosti K+S za rok 2015, s. 48, viz internetové stránky (<http://www.k-plus-s.com/en/archiv/finanzberichte.html>).

⁽³²⁾ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 12. července 1973, Komise v. Německo, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, bod 13.

⁽³³⁾ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 14. září 1994, Španělsko v. Komise, spojené věci C-278/92, C-279/92 a C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, bod 75.

⁽³⁴⁾ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 17. června 1999, Belgie v. Komise, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:31, body 64 a 65.

⁽³⁵⁾ Nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 248, 24.9.2015, s. 9).

- b) část opatření č. 4 překračující maximální intenzitu podpory pro investiční podporu umožňující společnosti Iberpotash zvýšit úroveň ochrany životního prostředí zakrytím odpadní haldy v lokalitě Vilafruns, která činí 3 985 109,70 EUR, byla provedena v rozporu s článkem 108 Smlouvy a je nutno je považovat za protiprávní a neslučitelnou podporu, musí být částka podpory navrácena, aby se obnovil stav, který na trhu existoval před jejich poskytnutím. Navrácení podpory by se mělo vztahovat na období od okamžiku, kdy příjemce zvýhodnění dosáhl, tj. kdy byla příjemci podpora dána k dispozici, až do jejího skutečného navrácení; částky, které mají být navráceny, zahrnují úroky až do data skutečného navrácení.

7. ZÁVĚR

- (178) Komise konstatuje, že Španělsko protiprávně poskytlo podporu ve prospěch společnosti Iberpotash podle opatření č. 1 v podobě nepatříčně nízkých poplatků za záruku vyplývajících z nepatříčně nízké úrovně záruk pro období 2006–2016 ve výši 1 864 622 EUR v rozporu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie. Komise konstatuje, že tato podpora je neslučitelná s vnitřním trhem a musí být navrácena.
- (179) Komise konstatuje, že Španělsko protiprávně poskytlo investiční podporu umožňující společnosti Iberpotash zvýšit úroveň ochrany životního prostředí zakrytím odpadní haldy v lokalitě Vilafruns (opatření č. 4) v rozporu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- (180) Komise však konstatuje, že část opatření č. 4 ve výši 3 902 461,30 EUR je slučitelná s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c), neboť je v souladu s pokyny k podpoře na ochranu životního prostředí z roku 2008.
- (181) Komise naopak konstatuje, že zbývající část celkové výše podpory pro opatření č. 4 překračující povolenou maximální intenzitu podpory, konkrétně 3 985 109,70 EUR, je neslučitelná s vnitřním trhem a musí být navrácena,

PŘIJALA TOTO ROZHODUTÍ:

Článek 1

1. Státní podpora ve prospěch společnosti Iberpotash v podobě nepatříčně nízkých poplatků za záruky vyplývajících z nepatříčně nízké úrovně záruk pro období 2006–2016 ve výši 1 864 622 EUR protiprávně poskytnutá Španělskem v rozporu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie je neslučitelná s vnitřním trhem.
2. Státní podpora na zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns ve výši 3 902 461,30 EUR protiprávně poskytnutá Španělskem v rozporu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie ve prospěch společnosti Iberpotash je slučitelná s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c).
3. Zbývající část státní podpory na zakrytí odpadní haldy v lokalitě Vilafruns ve výši 3 985 109,70 EUR protiprávně poskytnutá Španělskem v rozporu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie ve prospěch společnosti Iberpotash je neslučitelná s vnitřním trhem.

Článek 2

1. Španělsko zajistí, aby příjemce navrátil podporu uvedenou v čl. 1 odst. 1 a 3.
2. Částky, které mají být navráceny, zahrnují úroky ode dne, kdy byly uvedené částky dány příjemci k dispozici, do dne jejich skutečného navrácení.

3. Úroky se vypočtou jako složený úrok v souladu s kapitolou V nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ⁽³⁶⁾ a s nařízením Komise (ES) č. 271/2008 ⁽³⁷⁾, kterým se mění nařízení (ES) č. 794/2004.
4. Španělsko zruší všechny zbývající platby podpory uvedené v čl. 1 odst. 1 a 3 s účinností ke dni přijetí tohoto rozhodnutí.

Článek 3

1. Navrácení podpory uvedené v čl. 1 odst. 1 a 3 se provede s okamžitým účinkem.
2. Španělsko zajistí provedení tohoto rozhodnutí ve lhůtě čtyř měsíců ode dne jeho oznámení.

Článek 4

1. Ve lhůtě dvou měsíců ode dne oznámení tohoto rozhodnutí poskytne Španělsko Komisi tyto informace:
 - a) celkovou částku (jistinu a úroky), kterou má příjemce navrátit;
 - b) podrobný popis opatření již přijatých a plánovaných k dosažení souladu s tímto rozhodnutím;
 - c) dokumenty prokazující, že příjemci bylo nařízeno, aby podporu vrátil.
2. Španělsko Komisi průběžně informuje o pokroku při provádění vnitrostátních opatření přijatých k provedení tohoto rozhodnutí, dokud nebude podpora uvedená v čl. 1 odst. 1 a 3 navrácena. Na žádost Komise neprodleně předloží informace o opatřeních již přijatých a plánovaných k dosažení souladu s tímto rozhodnutím. Poskytne rovněž podrobné informace o výši podpory a úrocích splatných při navrácení, které již příjemce navrátí.

Článek 5

Toto rozhodnutí je určeno Španělskému království.

V Bruselu dne 31. srpna 2017.

Za Komisi
Margrethe VESTAGER
členka Komise

⁽³⁶⁾ Nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (EU) 2015/1589, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1).

⁽³⁷⁾ Nařízení Komise (ES) č. 271/2008 ze dne 30. ledna 2008, kterým se mění nařízení (ES) č. 794/2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 82, 25.3.2008, s. 1).